

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување
Македонија - Скопје Виена Иншуренс Груп**

**Финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2021
со Извештај на независниот ревизор**

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Финансиски извештаи

Извештај за сеопфатена добивка (Биланс на успех)	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	4
Извештај за промените во капиталот	8
Извештај за паричените текови	10
Белешки кон финансиските извештаи	12

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на успех

Белешка	Износ во илјади денари	
	2021	2020
Опис на позиција		
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	820.956	777.124
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	559.167	558.858
1. Бруто полисирана премија за осигурување	890.769	857.471
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	20.548	5.388
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	(7.265)	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	(346.044)	(309.815)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	(16.828)	26.448
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	4.491	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	13.496	(20.634)
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	74.204	67.755
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти	32.187	34.840
2.1 Приходи од наемнини	30.027	33.766
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	2.160	1.074
3. Приходи од камати	25.391	26.346
4. Позитивни курсни разлики	2.245	1.619
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот-капитална добивка	8.945	-
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	8.945	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување(по објективна вредност)	-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	-	-
7. Останати приходи од вложувања	5.436	4.950
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	104.838	110.774
IV . ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ. НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	69.537	26.373
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	13.210	13.364

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на успех (продолжува)

Опис на позицијата	Белешка	Износ во илјади денари	
		2021	2020
		757.311	714.578
9	219.491	193.495	
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО			
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)			
1. Бруто исплатени штети	362.361	355.667	
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	546	(36)	
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	-	-	
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	(141.436)	(118.682)	
5. Промени во бруто резервите за штети	12.389	13.835	
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	-	-	
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	(14.369)	(57.289)	
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ. НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ			
1. Промени во математичката резерва. нето од реосигурување			
1.1 Промени во бруто математичката резерва	-	-	
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	-	-	
2. Промени во еквилизиционата резерва. нето од реосигурување			
2.1. Промени во бруто еквилизиционата резерва	-	-	
2.2 Промени во бруто еквилизиционата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	-	-	
3. Промени во останатите технички резерви. нето од реосигурување			
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	-	-	
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	-	-	
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ. НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ			
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	-	-	
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	-	-	
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ. НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	20.691	48.837	
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	1.545	30.113	
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	19.146	18.724	
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	443.691	428.421	
1. Трошоци за стекнување	250.029	236.884	
1.1 Провизија	187.288	226.855	
1.2 Бруто плата за вработените во внатрешна продажна мрежа	52.965	53.372	
1.3 Останати трошоци за стекнување	10.233	10.259	
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	(457)	(53.602)	
2. Административни трошоци	193.662	191.537	
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	23.437	22.084	
2.2 Трошоци за вработените	100.720	98.104	
2.2.1 Плати и надоместоци	59.526	59.280	
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плати	11.573	11.736	
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	18.429	18.165	
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување	335	330	
2.2.5 Останати трошоци за вработени	10.857	8.593	
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	5.346	5.349	
2.4 Останати административни трошоци	64.159	66.000	
2.4.1 Трошоци за услуги	38.639	42.036	
2.4.2 Материјални трошоци	19.326	17.517	
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	6.194	6.447	
10	443.691	428.421	

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на успех (продолжува)

Белешка	Износ во илјади денари	
	2021	2020
Опис на позицијата		
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	22.622	20.992
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	19.745	20.196
2. Трошоци за камати	-	-
3. Негативни курсни разлики	2.877	796
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби. сведување на објективна вредност)	-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба	-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	-	-
6. Останати трошоци од вложувања	-	-
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ. НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	40.417	30.276
1. Трошоци за превентива	-	-
2. Останати осигурително технички трошоци . намалени за реосигурување	40.417	30.276
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	9.688	(12.060)
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ. ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	711	4.636
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ	63.645	62.546
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ	-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	8.630	7.976
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ	55.015	54.570
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ	-	-

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба

Белешка	Износ во илјади денари	
	2021	2020
Опис на позицијата		
АКТИВА		
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА		
1. Гудвил	-	-
2. Останати нематеријални средства	10.652	7.939
Б. ВЛОЖУВАЊА	1.845.406	1.811.349
I. ЗЕМЈИШТЕ. ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	637.674	665.536
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	243.793	252.726
1.1 Земјиште	6.083	6.083
1.2 Градежни објекти	237.710	246.643
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста	393.881	412.810
2.1 Земјиште	967	967
2.2 Градежни објекти	392.914	411.843
2.3 Останати материјални средства	-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ. ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ	9.657	10.608
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници	-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	9.657	10.608
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА	1.198.075	1.135.205
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	-
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба	587.140	456.903
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	493.796	389.816
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	93.344	67.087
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	-	-
3. Финансиски вложувања за тргување	-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани	610.935	678.302
4.1 Дадени депозити	610.935	678.302
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	-	-
4.3 Останати заеми	-	-
4.4 Останати пласмани	-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	-	-

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба (продолжува)

Опис на позицијата

**IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ. ПО
ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ**

**V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО
ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ**

1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот

**Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА
ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)**

Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА

1. Одложени даночни средства
2. Тековни даночни средства

Ѓ. ПОБАРУВАЊА

I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

1. Побарувања од осигуреници
2. Побарувања од посредници
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување

**II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И
РЕОСИГУРУВАЊЕ**

1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување

III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања
3. Останати побарувања

IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ

Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА

**I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА
(ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)**

1. Опрема
2. Останати материјални средства

**II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ
(073+074+075+076)**

1. Парични средства во банка
2. Парични средства во благајна
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва
4. Останати парични средства и парични еквиваленти

III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР

Белешка	Износ во илјади денари	
	2021	2020
5.2.1	-	-
5.2.2.2	226.186	195.969
5.2.4	34.007	17.794
5.2.7	-	-
	192.179	178.175
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	1.884
	-	-
	-	1.884
	280.706	285.556
18	245.088	253.569
	231.390	236.660
	-	-
	13.698	16.909
	7.513	5.063
	6.698	718
	270	4.345
	545	-
	28.104	26.923
19	16.741	17.614
20	7.587	8.090
21	3.776	1.220
	-	-
	150.907	107.675
	26.764	27.204
16	24.156	24.596
16	2.608	2.608
22	123.681	79.791
	123.641	79.750
	40	41
	-	-
	-	-
	462	680

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба (продолжува)

Опис на позицијата	Белешка	Износ во илјади денари	
		2021	2020
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА		108.241	105.068
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување		79.606	75.475
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		28.635	29.593
3. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З)		2.622.097	2.515.440
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА ПАСИВА	27	30.147	46.423
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	26	1.681.182	1.599.432
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ		888.308	888.308
1. Запишан капитал од обични акции		888.308	888.308
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	-
3. Запишан а неплатен капитал		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА		226.139	199.404
1. Материјални средства		159.861	159.861
2. Финансиски вложувања		66.423	39.495
3. Останати ревалоризациони резерви		(145)	48
IV. РЕЗЕРВИ		300.032	281.842
1. Законски резерви		291.345	273.155
2. Статутарни резерви		-	-
3. Резерви за сопствени акции		-	-
4. Откупени сопствени акции		-	-
5. Останати резерви		8.687	8.687
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА		211.688	175.308
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		55.015	54.570
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	23	697.751	668.532
I. Бруто резерви за преносни премии	5.2.2.1	325.475	308.646
II. Бруто математичка резерва	5.2.2.2	-	-
III. Бруто резерви за штети	5.2.7	362.138	356.857
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	5.2.4	10.138	3.029
V. Бруто еквилизациона резерва		-	-
VI. Бруто останати технички резерви		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ		4.742	4.550
1. Резерви за вработени		4.742	4.550
2. Останати резерви		-	-
Г.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ		26.908	22.151
1. Одложени даночни обврски		25.143	22.151
2. Тековни даночни обврски		1.765	-
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ. ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Биланс на состојба (продолжува)

Опис на позицијата	Белешка	Износ во илјади денари	
		2021	2020
Ж. ОБВРСКИ		67.481	94.034
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Обврски спрема осигуреници		-	-
2. Обврски спрема застапници и посредници		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		-	-
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		26.775	50.180
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување		25.990	49.680
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување		785	500
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	24	40.706	43.854
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	5.2.2.2	17.184	18.596
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	5.2.7	6.969	6.995
3. Останати обврски	5.2.4	16.553	18.263
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	25	144.033	126.741
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+S		2.622.097	2.515.440
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – ПАСИВА	30	30.147	46.423

Финансиските извештаи се одобрени од Управниот одбор на 28 Февруари 2022 година, усвоени од Надзорен Одбор на 5 Април 2022 и потпишани во нивно име од:

Г-дин Бошко Андов
Генерален Менаџер

Г-ѓа Маргарета Поповска - Гошева
Менаџер за финансии/Овластен сметководител
(Уверение бр. 0100428)

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештајот за промени во капиталот

Позиција	Белешка	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви				Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви	
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви						Вкупно резерви
Состојба на 1 јануари 2020 претходната деловна година		888.308	-	244.874	-	-	8.686	253.561	-	210.567	118.745	84.843	1.556.024
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – преправено		888.308	-	244.874	-	-	8.686	253.561	-	210.567	118.745	84.843	1.556.024
Добивка или загуба за претходната деловна година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54.570	54.570
Добивка или загуба за тековната деловна година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54.570	54.570
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	(11.163)	-	-	(11.163)
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	(17.762)	-	-	(17.762)
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	6.634	-	-	6.634
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	(35)	-	-	(35)
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	28.281	-	-	-	28.281	-	-	56.562	(84.843)	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците		-	-	28.281	-	-	-	28.281	-	-	56.562	(84.843)	-
Состојба на 31 декември претходна деловна година 2020		888.308	-	273.155	-	-	8.686	281.842	-	199.404	175.308	54.570	1.599.432

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештајот за промени во капиталот (продолжува)

Позиција	Белешка	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви				Откупени сопствени акции	Ревалоризацион а резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви	
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви						Вкупно резерви
Состојба на 1 јануари 2021 тековната деловна година		888.308	-	273.155	-	-	8.686	281.842	-	199.404	175.308	54.570	1.599.432
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено		888.308	-	273.155	-	-	8.686	281.842	-	199.404	175.308	54.570	1.599.432
Добивка или загуба за тековната деловна година	цртна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55.015	55.015
Добивка или загуба за тековната деловна година		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55.015	55.015
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	26.736	-	-	-	26.735
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	17.984	-	-	-	17.983
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	8.752	-	-	-	8.752
Останати несопственички промени во капиталот	15/16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	18.190	-	-	-	18.190	-	-	36.380	(54.570)	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците		-	-	18.190	-	-	-	18.190	-	-	36.380	(54.570)	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година 2021		888.308	-	291.345	-	-	8.686	300.031	-	226.140	211.688	55.015	1.681.182

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештајот за паричните текови

ПОЗИЦИЈА

A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси
2. Премија за реосигурување и ретроцесија
3. Приливи од учество во надомест на штети
4. Примени камати од работи на осигурување
5. Останати приливи од деловни активности

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија
4. Надоместоци и други лични расходи
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување
6. Платени камати
7. Данок на добивка и останати јавни давачки
8. Останати одливи од редовни активности

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Приливи по основ на нематеријални средства
2. Приливи по основ на материјални средства
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Приливи од камати

Белешка	Износ во илјади денари	
	2021	2020
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	1.236.619	1.109.603
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	915.185	834.907
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	153.677	115.081
4. Примени камати од работи на осигурување	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	167.757	159.615
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	1.231.733	1.177.493
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	354.413	348.928
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	349.599	282.287
4. Надоместоци и други лични расходи	148.510	147.508
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	171.367	196.582
6. Платени камати	-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	24.542	33.432
8. Останати одливи од редовни активности	183.302	168.756
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	4.887	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	-	67.890
B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	483.502	378.014
1. Приливи по основ на нематеријални средства	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	12.619	6.500
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	43.058	46.860
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	396.824	293.358
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	5.400	4.950
8. Приливи од камати	25.601	26.346

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештајот за паричните текови (продолжува)

ПОЗИЦИЈА	Белешка	Износ	
		во илјади денари	
		2021	2020
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		444.474	314.258
1. Одливи по основ на нематеријални средства		-	-
2. Одливи по основ на материјални средства		14.257	7.083
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		4.843	7.456
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани		425.374	299.719
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Одливи од камати		-	-
		39.028	63.757
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал		-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми		-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски		-	-
		26	27
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски		-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции		-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда		26	27
		-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		26	27
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ		1.720.121	1.487.617
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ		1.676.233	1.491.778
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ		43.888	-
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ		-	4.161
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД		79.792	83.952
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ		-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД			
	22	123.680	79.791

Финансиските извештаи се одобрени од Управниот одбор на 28 Февруари 2022 година, усвоени од Надзорен Одбор на 5 Април 2022 и потпишани во нивно име од:

Г-дин Бошко Андов
Генерален Менаџер

Г-ѓа Маргарета Поповска - Гошева
Менаџер за финансии/Овластен сметководител
(уверение бр. 0100428)

1. Општи информации

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија – Скопје Виена Иншуренс Груп (во понатамошниот текст „Друштвото“ или “МАКЕДОНИЈА Осигурување а.д Скопје - Виена Иншуренс Груп,“) претставува акционерско друштво кое своите активности ги обавува во Република Македонија. Активностите на МАКЕДОНИЈА Осигурување а.д Скопје - Виена Иншуренс Груп вклучуваат:

- осигурување од последици на несреќен случај (незгода);
- здравствено осигурување;
- осигурување на моторни возила (каска);
- осигурување на шински возила;
- осигурување на воздухоплови;
- осигурување на пловни објекти;
- осигурување на стока во превоз;
- осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- други осигурувања на имот;
- осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
- осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови;
- осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти;
- осигурување од одговорност;
- осигурување на кредити;
- осигурување на гаранции;
- осигурување од финансиска загуба;
- осигурување од правна заштита
- и осигурување на туристичка помош.

Друштвото ја врши својата дејност преку Генерална дирекција и 14 експозитури во земјата. Друштвото своите активности со состојба на ден 31 декември 2021 година ги извршува со 117 вработени во администрација и 32 вработени во продажба (2020: 111 вработени во администрација и 36 вработени во продажба).

Адресата на седиштето е следната:

бул.“11 Октомври” бр. 25
1000 - Скопје
Република Македонија

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на РМ 28/2004 и измени 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 166/2012, 70/2013, 119/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016 и 61/2016, 64/18, 120/18, 239/18 и 290/20 и службениот весник на Република Македонија бр.215-2021). Законот за супервизија на осигурување (Службен весник на РМ 27/02, 84/02, 98/02, 33/04, 88/05, 79/07, 8/08, 88/08, 56/09, 67/10 и 44/11, 112/11, 7/12, 30/12, 45/12, 60/12, 64/12, 23/13, 188/13, 43/14, 112/14, 153/15, 192/15, 23/16, 83/18, 198/18, 101/19, 31/20), Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија објавени во Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ 159/2009, 164/2010 и 107/2011 важечки од 01 Јануари 2012), Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси и Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување. (Службен весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016 и 170/2019 и 107/2020).

Правилникот за водење сметководство се состои од Меѓународни Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) - МСФИ од 1 до 8, Меѓународни сметководствени стандарди (МСС) - МСС од 1 до МСС 41, Комитет за толкување на Меѓународното Финансиско Известување (IFRIC) - IFRIC 1 до IFRIC 17 и Постојан комитет за толкувања (SIC) - SIC од 7 до SIC 32, МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 14, МСФИ 15, МСФИ 16, IFRIC 18, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 21 и IFRIC 23, не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применети од Друштвото. МСФИ (вклучително МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник на РМ во 1997, и од тогаш следат неколку измени. Последната измена беше во Декември 2010. Друштвото ги применува сите стандарди, измени и толкувања објавени во Службен весник на РМ.

На 29 декември 2021 Агенцијата за супервизија донесе измени во Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и деталната содржина на годишниот извештај (Службен весник 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016, 170/2019 107/2020, 303/2021).

Финансиските извештаи се одобрени од Управниот одбор на 28 Февруари 2022 година, усвоени од Надзорен Одбор на 5 Април 2022.

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)

(б) Деловно окружување на Друштвото

Република Северна Македонија покажува одредени карактеристики на пазар во развој. На 11 Март 2020, Светската Здравствена Организација објави COVID-19 глобална пандемија. Како одговор на пандемијата Македонската Влада презеде бројни мерки во обид да се спречи ширењето и влијанието на COVID-19, како ограничување на патувањата, карантин, лимитирање на деловната активност, вклучително и престанок на работењето. Овие мерки постепено се намалуваат во 2020 и 2021.

Во 2021 година, економската активност порасна за 3,0% на годишна основа. Стапката на инфлација во 2021 година изнесуваше 3,5% на годишна основа. Остварениот раст е резултат на натамошната постпандемиска консолидација на економските текови. Растот е генериран од подобрите перформанси на услугите, особено оние кои беа директно погодени од пандемијата: трговијата, транспортот и угостителството. Во текот на 2021 Бруто полисираната премија (БПП) на ниво на осигурителен пазар се зголеми за 15.6% како резултат на закрепнувањето на осигурителниот пазар. Друштвото бележи раст од 5.6%, главно во имоти, зелени карти, здравствено и патничко осигурување, но со намалување кај осигурување од незгода - поради промена во регулација од АСО - ризик од смрт од болест е исклучен од понудата на неживотно осигурување, како што е наведено во белешката б.

Не може да се предвиди влијанието на надворешните ефекти од почетокот на глобалната пандемија и актуелните светски политички и економски настани. Развојот на осигурителниот пазар во однос на глобалната пандемија главно би зависел од олабавување и постепено укинување на донесените безбедносни мерки што се очекува во текот на 2022 година.

Со 31.12.2021 Друштвото има задоволително покриеност на технички резерви од 280% или вишок од 471.563 илјади МКД (види белешка 5.2.7). Со 31.12.2021 Друштвото го задржа потребното ниво на маргината на солвентност со вишок кој го надминува Гарантниот Фонд од 1.171.798 МКД илјади и вишок од потребната маргина на солвентност од 1.352.708 МКД илјади (види белешка 5.2.7)

Погоре објаснетите резултати покажуваат дека Друштвото има ниво на маргина на солвентност кое ќе овозможи навремено подмирување на достасаните обврски. Бидејќи тековната состојба сеуште се развива, Менаџментот на Друштвото ќе продолжи со проактивен пристап во однос на ликвидноста, спроведување на континуирана анализа на деловното работење и спречување на евентуални несакани ефекти.

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)

(в) Основа за мерење

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на историска вредност, освен средствата класифицирани како расположиви за продажба кои се обелоденети по објективна вредност.

(г) Функционална и известувачка валута

Ставките коишто се вклучени во финансиските извештаи се прикажани во валутата на примарното економско окружување во кое делува Друштвото (функционална валута). Финансиските извештаи се прикажани во МКД којшто е функционална и известувачка валута на Друштвото искажани во илјади денари.

(д) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите.

Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги во предвид околностите и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин.

Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди.

Расудувањата направени од страна на раководството при примената на сметководствените политики кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во белешка 4.

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)

(f) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се прикажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето.

Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута и кои се мерат по објективна вредност се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност.

Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во добивката или загубата, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност кои се признаваат директно во капиталот. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата. Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра. Девизните курсеви користени за период од 31 декември 2021 и 2020 година беа како што следува:

	2021 МКД	2020 МКД
УСД	54.37	50.23
ЕУР	61.63	61.69
ГБП	59.65	68.31

3. Значајни сметководствени политики

Значајните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2021 година се применети конзистентно за сите периоди прикажани во финансиските извештаи и се следните:

3.1 Договори за осигурување и реосигурување

(i) Осигурување

Договорот за осигурување е договор според кој едната странка (осигурителот) прифаќа значителен ризик од осигурување од друга странка (имателот на полисата) со согласување да му обезбеди надомест на имателот на полисата доколку одреден неизвесен настан (осигурителен настан) има негативно влијание на имателот на полисата.

Во финансиските извештаи се обелоденуваат информации кои ги идентификуваат и објаснуваат износите во финансиските извештаи кои произлегуваат од договорите за осигурување.

На датумот на известување ќе се процени дали признаените обврски по осигурување се соодветни.

На датумот на стекнување превземените обврски по осигурување и стекнатите средства на осигурување друштвото ќе ги мери според објективна вредност.

Во финансиските извештаи се обелоденуваат информации кои ќе овозможат:

- Да се процени природата и степенот на ризиците кои произлегуваат од договорите за осигурување, целите, политиките и процесите на управување со ризиците кои произлегуваат од договорите за осигурување и методите кои се користат за управување со тие ризици како кредитен ризик, ликвидносен и пазарен ризик.

Осигурителот ги обелоденува информациите преку анализа на чувствителност која покажува како би било влијанието на добивката или загубата и главнината кога би дошло до промена на релевантната променлива на ризикот.

(ii) Реосигурување

Договорот за реосигурување е вид на договор за осигурување издаден од еден Осигурувач (Реосигурувач) за да ги надомести загубите на друг Осигурувач (цедент) настанати врз основа на еден или повеќе договори издадени од цедентот.

Реосигурител е странката која има обврска според договорот за реосигурување да му надомести на цедентот ако се случи осигурен настан.

Цедираната премија се препознава како трошок во билансот на успех во согласност со склучените договори за реосигурување. Повратците по реосигурување се евидентираат како приход во билансот на успех. Доколку средството за реосигурување е намалено поради обезвреднување цедентот ќе ја намали неговата сметководствена вредност и ќе ја признае загубата поради обезвреднување во добивка или загуба. Вредноста на средството е намалена поради обезвреднување кога има објективен доказ дека цедентот може да не ги прими сите износи кои му следат според договорот за реосигурување.

Бидејќи Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурувањето истото е изложено на пазарен ризик поврзан со флукуација на девизните курсеви. Друштвото не употребува финансиски инструменти за да ги намали овие ризици.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.1 Договори за осигурување и реосигурување (продолжува)

3.1.1 Признавање и мерење

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии. Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанување на ризикот за времетраење на период на безвреднување врз основа на моделот на преземени ризици. Делот од приходот од запишаните премии кој доспева во наредната година е разграничен во следните пресметковни периоди како преносна премија.

Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување. Дел од премијата пренесена на реосигурителот се признава како трошок за периодот и ја намалува вредноста приходот по основа на полисирана премија.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година пресметан за секој поодделен договор за осигурување користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно корегирани за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Штетите ги вклучуваат трошоците за надомест на осигурениците кои настанале во пресметковниот период трошоци за извид и процена на штети направени од надворешни проценители заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година, но не ги вклучуваат трошоците за увид и процена на настанатите штети направени од страна на проценителите вработени во Друштвото.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработка на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Наплатените штети кои се надоместени од трети лица и штети за кои се очекува дека ќе бидат надоместени и наплатени од трети лица се одземаат од исплатените штети.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите како и соодветната маржа за внимателност.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.1 Договори за осигурување и реосигурување (продолжува)

3.1.1 Признавање и мерење (продолжува)

Тест за соодветност на обврската

Тестовите за соодветност на обврската се прават за да се утврди дали резервите по договорите за осигурување намалени за одложените трошоци за стекнување и поврзаните со нив нематеријални средства, како оние стекнати во деловни комбинации или со пренос на портфолио се соодветни.

Доколку се идентификува дека резервите не се доволни во тој случај поврзаните одложени трошоци за запишани премии и поврзаните со нив нематеријални средства се отпишуваат и доколку е потребно се утврдува дополнителна резерва. Недостатокот се признава во билансот на успех за тековната година.

На секој датум на билансот на состојба се претпоставува дека развојот на штети во преостанатиот период на портфолиото ќе биде ист со развојот на штети за време на целата година. За потребите на овие анализи износот на настанатите штети во секоја година во врска со договорите валидни на датумот на билансот на состојба се споредува со вредноста на резервата за преносна премија на датумот на билансот на состојба.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на и побаруваат од страна на осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување а не во резервите по договорите за осигурување.

3.2 Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските.

Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Кога ќе се јави неизвесност во врска со наплатливоста на износот кој веќе е вклучен во приходот, ненаплатливиот износ или износот чиешто надоместување не е повеќе веројатно се признава како расход а не како корекција на износот на приходот којшто бил првично признаен.

3.2.1 Резултат од основната дејност

Резултатот од основната дејност е утврден на база на период од една календарска година.

Запишаните премии се искажуваат како приход во годината во која настануваат.

Делот од приходот од запишаните премии кој доспева во наредната година е разграничен во следните пресметковни периоди како преносна премија.

Ако во моментот на настанувањето на настанот се процени дека наплатата не е извесна, приходите се одложуваат. За реализацијата од претходните пресметковни периоди и за онаа која во тековниот пресметковен период е пресметана во корист на приходите се врши исправка на побарувањата на товар на трошоците.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.2 Приходи (продолжува)

3.2.2 Приходи од вложувања

Приходите по основ на камата за сите каматоносни финансиски инструменти, освен за оние што се класифицирани за тргување или оние кои се вреднуваат по фер вредност преку билансот на успех се признати како „приход од камати“ во билансот на успех, користејќи ја методата на ефективна камата.

Методата на ефективна камата е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

3.2.3 Приходи од надоместоци и провизии

Надоместоците и провизиите ги опфаќаат провизиите примени по основ на пасивно реосигурување како и по основ на проценети и исплатени услужни штети.

3.3 Расходи

Во политиката за признавање расходи Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди. тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.3 Расходи (продолжува)

3.3.1 Одложени трошоци за стекнување ("DAC")

Трошоците направени при стекнување на договори за осигурување се одложуваат до степен до кој тие можат да се повратат од идните профитни маргини. Трошоците за стекнување вклучуваат директни трошоци, како што се провизии на брокери, продажна мрежа и други директни трошоци.

Одложените трошоци за стекнување се амортизираат во текот на периодот во кој се очекува трошоците да се надоместат од идните профитни маргини на приходите од поврзаните договори. Стапката на амортизација е во согласност со моделот на појава на такви маргини.

Согласно новиот начин за пресметување на одложените трошоци за стекнување врз основа на измените на подзаконскиот акт објавен во Службен весник 170/2019 и Дополнителниот прирачник за сметковниот план на Друштвото за осигурување (Службен весник 303/2021), Агенцијата за супервизија на осигурувањето пропиша нов начин за пресметување на одложените трошоци за стекнување кој треба да се примени проспективно започнувајќи од 1 јануари 2022 година.

Новиот метод за пресметка на DAC вклучува разјаснување на видовите трошоци што може да се користат за да се пресмета. Според новиот метод, компанијата треба да ја признае провизијата на договорна основа во согласност со договорената бруто полисирана премија. Друштвото ја усогласува обврската за провизија сразмерно на признатиот износ на бруто полисираната премија, како и за износот што не би се наплатил според договорите што Друштвото ги има склучено со посредниците (агенти, брокери и сл.) со кои провизијата се плаќа по основ на наплатена премија. Претходно, трошокот за провизија се признаваше врз основа на наплатената премија. Друштвото го имплементираше новиот метод на пресметка на DAC проспективно во добивката или загубата за 2021 и 2020 година и за крајот на годината на 31 декември 2021 и 2020 година. Следствено врз таа основа, Друштвото призна дополнителни одложени трошоци за стекнување во износ од 4,131 илјади МКД (2020: МКД 31,876 илјади) како и дополнителни обврски по основ на провизии во износ од 54.729 илјади МКД (2020: 44.622 илјади МКД). Овие износи беа утврдени врз основа на договорениот износ на бруто полисираната премија од договорите склучени со посредниците на Друштвото.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.4 Користи за вработените (продолжува)

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат. Покрај придонесите за пензиско осигурување се плаќаат и: придонес за здравство, професионален дополнителен придонес, придонес за вработување во случај на невработеност и придонес за стаж на осигурување со зголемено траење.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Краткорочните користи за вработените вклучуваат: плати, задолжителни придонеси за социјално осигурување, краткорочни платени отсуства (платен годишен одмор, платено боледување) и немонетарни користи (здравствена заштита).

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Друштвото исплаќа две просечни месечни нето плати по работник исплатени во РМ во претходните три месеци на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно критериумите утврдени во Општиот колективен договор.

Согласно стандардите (МСС 19) отпремнините за пензионирање претставуваат дефинирани користи по исполнување на условите. Сметководствената вредност на обврските на Друштвото кои произлегуваат од овие користи за вработените се пресметуваат на крајот на периодот на известување. Состојбата на овие обврски на крајот на периодот на известување го претставува износот на дисконтираните плаќања што ќе се направат во иднина.

3.5 Даноци

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во добивката или загубата освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековен данок

Тековниот данок на добивка се пресметува во согласност со законот за данокот на добивка кој е на сила на денот на известување. Менаџментот периодично ја разгледува пријавата за данок на добивка од аспект на позициите кои се предмет на оданочување. Во согласност со законот за данок на добивка, даночната основа се состои од финансискиот резултат за извештајниот период зголемен/намален за даночно признати/непризнати расходи применувајќи ја важечката даночна стапка од 10%. Во согласност со овој закон, данокот на добивка за годината беше пресметан и евидентиран во Биланс на успех. Законот за данок на добивка е изменет и стапи на сила на 1 јануари 2019, важечки за фискалната 2019 година. Главно промените се однесуваат на ширење на категоријата “непризнаени расходи”, промени во даночниот третман на амортизацијата и промените во одредбите за трансферните цени. Трошоците за амортизација се третираат како одбитна ставка, само ако трошокот се пресметува во рамки на законските пропишани стапки на амортизација. Овие стапки и правила се дефинирани во Упатството за амортизација што беше донесен на крајот на 2019 година со примена од 1 јануари 2019 година и дополнителни измени 290/20 и 151/21. Пресметаниот трошок за амортизација над дозволения износ се третира како непризнаен расход во Годишната даночна пријава за данок на добивка.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.5 Даноци (продолжува)

Одложен данок на добивка

Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки (и закони) кои се усвоени или суштински усвоени до датумот на билансот на состојба и се очекува да се применуваат кога ќе се реализира поврзаното одложено даночно средство или се подмири одложената обврска за данок на добивка. Одложените средства за данок на добивка се признаваат само до тој степен до кој е веројатно дека ќе има оданочлив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложените средства и обврски за данок на добивка се пребиваат кога постои законско право за тоа и кога одложените даночни средства и обврски се онесуваат на даноци на добивка, наметнати од истиот даночен орган на истиот даночен обврзник, или, различни даночни субјекти каде има намера да се подмируваат салда на нето основа.

3.6 Нематеријални средства

а) *Класификација*

Нематеријалните средства ги опфаќаат лиценците за софтвер.

б) *Почетно признавање*

Нематеријалното средство се признава само ако е веројатно дека идните економски користи кои му се припишуваат на средството ќе бидат прилив кон Друштвото и ако трошоците на средството можат веродостојно да се измерат.

Ако некое нематеријално средство не ги исполнува критериумите за признавање настанатиот издатоци треба да се признае како расход кога ќе настане.

Издатоците за истражување и развој не може да се третираат како средство.

Софтвер - трошоците настанати со стекнување лиценца за софтвер како и останатите долгорочни права се амортизираат со праволиниска метода во текот на очекуваниот, односно договорениот век на употреба но не подолго од 5 години.

Трошоците кои значително ја подобруваат и прошируваат користа на софтверот во однос на изворната варијанта се признаваат како дополнително вложување и го зголемуваат почетниот трошок на софтверот. Помалите подобрувања се сметаат за трошоци на одржување кои се сметаат за расходи во тековниот период.

Основа за вреднување на нематеријалните средства е: 1) начинот на нивното стекнување; 2) очекуваниот период за добивање на економска корист и 3) можноста да се продадат. Нематеријалното средство почетно се мери според набавната вредност. Во набавната вредност се вклучуваат сите трошоци за набавка и сите останати трошоци неопходни нематеријалното средство да се стави во функција.

в) *Мерење по почетно признавање*

По почетното признавање нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за соодветната акумулирана амортизација и соодветната загуба од обезвреднување доколку има.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.6 Нематеријални средства (продолжува)

г) Корисен век на употреба

Нематеријалните средства се амортизираат според очекуваната употреба односно во периодите во кои се очекуваат економските користи но не подолго од 5 години.

Нематеријалните средства се отпишуваат од деловните книги во момент на оттуѓување или кога трајно се повлекуваат од употреба а од нивното отпишување не се очекува никаква идна економска корист.

Добивките или загубите кои настануваат со повлекување на средството од употреба се утврдуваат како разлика помеѓу проценетата нето добивка од располагање со тоа средство и неговата сметководствена вредност и се признаваат како приход или расход за периодот во кој се настанати.

3.7 Материјални средства

а) Класификација

Земјиштето и градежните објекти во сопственост на Друштвото се признаваат според вредноста на стекнување. Друштвото не врши вреднување на земјиштето по почетно признавање и за земјиштето не се пресметува амортизација.

Материјалните средства се состојат од недвижен имот, постројки и опрема, мебел, транспортните средства, инвестиции во тек и останати материјални средства.

Материјалните средства се средства коишто:

- Се чуваат за обезбедување на производи и услуги или за административни цели;
- Се очекува да бидат користени во текот на повеќе од еден период.

б) Почетно признавање и корисен век на употреба

Поради промена на регулативата во август 2019 година, на датумот на стекнување материјалните средства се признаваат по набавна вредност под услов истата да може сигурно да се измери и доколку е веројатно дека идните економски користи кои се поврзани со средството ќе претставуваат прилив за Друштвото. Трошокот на набавка односно набавната вредност на материјалното средство кој се распоредува за време на корисниот век на употреба е износот на платени парични средства или еквиваленти на парични средства за да се стекне едно материјално средство во моментот на неговото стекнување или изградба. Набавната вредност на материјалните средства ја опфаќа куповната цена, вклучувајќи ги увозните давачки и неповратните даноци како и трошоците кои директно можат да се припишат на доведување на средството во работна состојба на употреба. Сите трговски попусти и работи се одбиваат за да се дојде до куповната цена.

Трошоците за одржување на средствата не се признаваат во сметководствената вредност на средството, но како расход во билансот на успех.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.7 Материјални средства (продолжува)

в) Вреднување по почетното признавање на недвижности

Согласно со новиот Правилник донесен од Агенцијата за супервизија на осигурувањето и добиените појаснувања во врска со вреднувањето на материјалните средства почнувајќи од 2019 година Друштвото ја призна ревалоризираната вредност на градежните објекти како нивна нова набвна вредност (т.е. ревалоризираната вредност стана нова бруто сметководствена вредност). Последователно, материјалните средства се мерат според нивната бруто сметководствена вредност намалена за акумулирана амортизација и акумулирана загуба за обезвреднување.

Друштвото на крајот на секој период треба да изврши расудувања дали постојат индикации на обезвреднување. Доколку постојат индикации за обезвреднување треба да изврши проценка на надоместивиот износ односно проценка на средствата.

Друштвото признава загуба поради оштетување во случај кога проценетата објективна вредност добиена од независниот специјалист за вреднување е пониска од нејзината сметководствена вредност. Доколку Друштвото има позитивна ревалоризациска резерва што произлегува од претходниот модел на ревалоризација, загубата поради оштетување се признава во останатата сеопфатна добивка. Секое последователно оштетување се признава во билансот на успех.

Во случај кога проценетата вредност добиена од независен специјалист за вреднување е повисока од сметководствената вредност, компанијата ја обелоденува проценетата објективна вредност во Белешка 16.

За останатите материјални средства (мебелот, опремата, компјутерите и патничките возила) при последователното вреднување се користи трошочен модел, имено средството се евидентира по набавна вредност минус акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.7 Материјални средства (продолжува)

Инвестициите во тек се евидентираат по трошокот за изградба вклучувајќи ги и трошоците кон трети лица. На инвестициите во тек за време на изградбата не се пресметува амортизација (депресијација). На крајот од процесот сите акумулирани трошоци се пренесуваат на соодветните материјални средства и опрема и подлежат на соодветна стапка на амортизација.

Амортизацијата се пресметува поединечно за секое средство во рамки на амортизационите групи, според годишни стапки на амортизација, се додека вредноста на средствата не е целосно амортизирана. Применетите годишни стапки на амортизација се следните:

Градежни објекти	2.5%	(40 години)
Мебел и опрема	5-20%	(5-20 години)
Компјутери	25%	(4 години)
Патнички возила	25%	(4 години)

Кога ќе се амортизира вредноста која е основа за пресметување на амортизацијата, истата престанува да се пресметува. Тоа важи и доколку средствата се користат за понатамошно вршење на дејноста.

Пресметувањето на амортизацијата престанува кога ставката на недвижност, постројка или опрема ќе се отпише, како и кога ќе се рекласифицира како средство наменето за продажба.

а) Вложувања во туѓи недвижности, постројки и опрема

Вложувањата кои се вршат во туѓи недвижности, постројки и опрема - кои се земени под закуп се признаваат како посебни ставки на нетековни средства, во случај кога таквите вложувања се извршени во сопствено име и за сопствена цел а се во согласност со договорот за закуп кој е направен со сопственикот на закупеното средство. Амортизацијата на вложувањата се вршат по систематска основа според проценетиот корисен век на употреба кој може да биде еднаков или пократок од периодот на траење на договорот за закуп.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.8 Вложувања во недвижности

Вложувања во недвижности се недвижности (земјиште или зграда или дел од зграда или и двете заедно) кои се чуваат од страна на Друштвото со цел заработување на наемнини или за зголемување на капиталот или и за двете заедно. Во оваа категорија не влегуваат недвижности кои се користат од страна на Друштвото за вршење на редовниот тек на работењето.

Вложувањата во недвижности првично се мерат по набавна вредност и последователно се водат по набавна цена намалена за амортизација. Поради промената во регулативата, почнувајќи од август 2019 година, на датумот на набавка, вложувањето во недвижности се признава во помалиот износ од набавната и проценетата објективна вредност, доколку е веројатно дека идните економски користи од средството ќе претставуваат прилив за Друштвото и можат веродостојно да се измерат. Набавната вредност на купени вложувања во недвижности ја содржат нивната набавна цена и сите издатоци кои директно можат да и се припишат на таа недвижност. Издатоци кои директно може да и се припишат на недвижноста ги вклучуваат на пример професионалните такси за правни услуги, даноци за пренос на недвижности и други трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање на средството, вложувањата во недвижности се признаваат по бруто сегашна вредност намалена за акумулирана амортизација и акумулирани загуби поради обезвреднување.

Амортизацијата на вложувањата во недвижности се пресметува со користење на праволиниски метод и со одредените стапки на амортизација.

Векот на употреба на градежни објекти се проценува на 40 години со годишна стапка на амортизација 2.5%.

Вложувањата во недвижности создаваат парични приливи независно од другите средства коишто ги поседува Друштвото.

Вложувањата во недвижности престануваат да се признаваат при оттуѓување или кога вложувањето перманентно ќе се повлече од употреба и нема да се очекуваат идни економски користи од неговото оттуѓување. Критериум за разликување на вложувањата во недвижности кои се користат за вршење на дејноста и недвижности кои не се користат за вршење на дејноста ќе се зема поделбата на нето корисна површина на недвижностите според просторот на користење и расположивиот простор за издавање. Ревидирање на процентите ќе се врши еднаш годишно.

При стекнување на вложувања во недвижности, Друштвото е обврзано да ангажира независен проценител со цел да се утврди проценетата објективна вредност на вложувањето во недвижност.

Друштвото на крајот на секој период треба да изврши процени дали постојат индикации за обезвреднување. Доколку постојат индикации за обезвреднување, треба да изврши проценка на надоместивиот износ.

Друштвото признава загуба поради оштетување во случај кога проценетата објективна вредност добиена од независниот специјалист за вреднување е пониска од нејзината сметководствена вредност. До степен до кој Друштвото има позитивна ревалоризациска резерва што произлегува од нејзиниот претходен модел на ревалоризација на материјалните средства, загубата поради оштетување се признава во останатата сеопфатна добивка. Секое последователно оштетување се признава во билансот на успех.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања

Друштвото ги класификува своите финансиски вложувања во средства кои се чуваат до достасување, средства расположливи за продажба и депозити, заеми и останати пласмани.

а) Средства кои се чуваат до достасување

Друштвото ги класификува во средства кои се чуваат до доспевање:

- средства кои имаат фиксни или утврдени плаќања;
- средства кои имаат фиксен датум на доспевање;
- средства за кои Друштвото има позитивна намера и можност да ги чува до доспевање;
- средства кои при почетното признавање Друштвото не ги назначува како средства според објективна вредност преку добивка или загуба;
- средства кои Друштвото не ги назначува како средства расположливи за продажба;
- средства кои не ја исполнуваат дефиницијата за заеми и побарувања.

Средствата кои се чуваат до достасување се состојат од државни записи издадени од Министерство за финансии.

Друштвото ги признава средствата кои се чуваат до достасување во билансот на состојба на датумот на стекнување. Почетното вреднување на финансиските средства кои се чуваат до достасување се врши според нивната набавна вредност којашто е објективната вредност на дадениот надоместок за истите во која се вклучени и трошоците на трансакцијата кои се директно поврзани со набавката на средството.

Последователно, вложувањата кои се чуваат до достасување се мерат според амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата.

Добивката или загубата од последователното мерење се признава во нето добивката или загубата само кога средствата се безвредни или се депризнаени.

б) Средства расположливи за продажба

Друштвото ги класификува како средства расположливи за продажба:

- не-деривативни финансиски средства кои се класифицирани како расположливи за продажба;
- средства кои не се класифицирани како заеми и побарувања, вложувања кои се чуваат до доспевање или финансиски средства според објективна вредност преку добивка или загуба;
- било кое финансиско средство класификувано во оваа категорија при почетното признавање.

Како средства расположливи за продажба кои Друштвото иницијално ги признава во билансот на состојба на датумот на тргување по нивната набавна вредност којашто е еднаква на објективната вредност зголемена за трансакциските трошоци кои се директно поврзани со набавката на средството се класификувани сопственички инструменти (вложувања во акции и удели).

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

б) Средства расположливи за продажба (продолжува)

По почетното признавање најдоцна при секое составување на Извештајот за финансиската состојба Друштвото ги вреднува финансиските средства по нивната објективна вредност без намалување за трансакциските трошоци кои можат да настанат при продажба или оттуѓување.

Добивките и загубите коишто се јавуваат од промената во објективната вредност на средствата расположливи за продажба, се признаваат во капиталот во „Ревалоризациони резерви”.

Во моментот на депривирање на финансиските средства расположливи за продажба акумулираната добивка или загуба претходно признаена во капиталот како и разликата помеѓу сметководствената вредност и надоместот добиен за средството се признава во билансот на успех.

За утврдување на објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активен пазар се користи тековната куповна цена освен кај сопственичките инструменти кои немаат определена пазарна цена и чијашто објективна вредност не може со сигурност да се измери се мерат според набавната вредност намалени за загуби поради обезвреднувања.

Друштвото ги вреднува вложувањата во хартии од вредност кои не котираат на организирани пазари и чија доспеаност не е значајна по пат на поединечна проценка на финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност.

Финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност се определува врз основа на следните критериуми чија важност се намалува последователно:

- Солвентност на издавачот на хартиите од вредност;
- Ликвидност на издавачот на хартиите од вредност;
- Парични текови во претходниот период и очекувани идни парични текови
- Профитабилност на издавачот на хартиите од вредност;
- Општи пазарни услови и идни перспективи на издавачот на хартиите од вредност како и негова позиција на пазарот;
- Соодветност и навременост во исполнување на обврските и
- Квалитет и експертиза на раководството.

Друштвото треба да отпише финансиско средство кога и само кога:

- а) истекуваат договорните права на паричните текови од финансиското средство;
- б) го пренесува финансиското средство.

Должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба издадени од Република Македонија кој немаат котирана пазарна цена на активен пазар Друштвото ги вреднува со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба чија објективна вредност не може објективно да се утврди се евидентираат по нивната набавна вредност.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

в) Депозити, заеми и останати пласмани

Депозити, заеми и останати пласмани се прикажани во билансот на состојба во износ на неотпишана главница и камата намалени за направената исправка по основ на сомнителни и спорни побарувања. Исправката на побарувањата се проценува од страна на менаџментот кога постои очигледен доказ дека друштвото нема да биде во состојба да ги наплати сите износи согласно претходно утврдените услови.

г) Загуби поради обезвреднување

(i) Средства кои се вреднуваат според амортизирана вредност

На секој датум на билансот на состојба Друштвото проценува дали постојат објективни докази за обезвреднетост на финансиските средства или група на финансиски средства кои не се мерат според објективна вредност. Финансиските средства се обезвреднети кога објективни докази покажуваат дека обезвреднувањето настанало по почетното признавање на средството и истото има влијание на идните парични текови кои можат веродостојно да се проценат.

Објективен доказ дека финансиските средства се обезвреднети може да вклучува доцнење или неисполнување на обврските на должникот, реструктурирање на побарувањето од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот или издавачот на хартиите од вредност банкротирале, исчезнување на активен пазар за хартиите од вредност или други воочливи информации за група на средства како што се: негативни промени во платежната способност на должникот или издавачот на хартиите од вредност во групата, или економски услови кои соодветствуваат со неисполнување на обврските во групата.

Загубата поради обезвреднување на средствата евидентирани по амортизирана набавна вредност се мери како разлика помеѓу сметководствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните парични приливи дисконтирани со иницијалната ефективна каматна стапка на средствата. Загубите поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех и се рефлектирани во сметките за исправка на вредноста на заемите, исправка на вредноста на побарувањата по основ на осигурување и останати побарувања.

Доколку во наредниот период износот на загубата поради обезвреднување се намали, загубата се анулира низ билансот на успехот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

е) *Загуби поради обезвреднување (продолжува)*

(ii) *Средства класифицирани како расположливи за продажба*

На секој датум на билансот на состојба Друштвото прави проценка дали постои објективен доказ за исправка на вредноста на финансиското средство или група на финансиски средства.

Во тој случај кај средствата расположливи за продажба кои се водат според објективната вредност преку капиталот кумулативната загуба која е измерена како разлика помеѓу почетната набавна вредност и тековната објективна вредност намалена за било која загуба поради обезвреднување на тие финансиски средства претходно признаени во капиталот (во ревалоризациона вредност) претставува исправка на вредност се отстранува од капиталот и се признава во билансот на успех. За должнички инструменти класификувани како расположливи за продажба, доколку во последователниот период, објективната вредност се зголемува, и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил откако загубата поради обезвреднување била признаена во билансот на успех, загубата поради обезвреднување се ослободува преку билансот на успех.

Кај сопственичките вложувања класифицирани како расположливи за продажба, значајно или пролонгирано намалување на објективната вредност на хартијата од вредност под нејзината набавна вредност се зема во предвид при утврдување дали средствата се обезвреднети. Загубата поради обезвреднување признаена во билансот на успех за сопственичките вложувања последователно не може да се ослободи/анулира преку билансот на успех.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

д) Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг. Секој дел од пренесените финансиски средства кои што Друштвото ќе го задржи се признава како посебно средство или обврска. Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

3.10 Краткорочни побарувања

Побарувањата, побарувањата од купувачите, побарувањата од вработените, побарувањата од државата и другите институции и останатите побарувања се искажуваат по номинална вредност зголемена за каматите согласно склучениот договор односно одлуката за исплата.

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура.

3.11 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства и парични еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност која вообичаено е еднаква со нивната номинална вредност.

Паричните средства и парични еквиваленти на Друштвото се состојат од:

- Пари на жиро сметки (тековни сметки) во денари и девизи кај деловните банки;
- Пари во благајна (денарска и девизна).

Паричните текови се прилив и одлив на пари и парични еквиваленти.

Друштвото известува за паричните текови за оперативни активности по директна метода .

3.12 Активни временски разграничувања

Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања а се пресметуваат во трошоци на периодот за кој се однесуваат. Причината за разграничувањето, како и износот кој се однесува на идните периоди мора да бидат искажани на соодветна сметководствена исправа.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.13 Капитал и резерви

а) Капитал

Капиталот на друштво за осигурување се состои од основен и дополнителен капитал.

Запишаниот (основен) капитал се искажува на посебна сметка во износ кој е запишан во трговскиот регистар при основањето, односно промената на уписот на вредноста на капиталот. Стекнатите сопствени акции не го намалуваат бројот на издадени акции, туку влијаат на намалување на бројот на акциите во оптек.

Капиталот на Друштвото го сочинуваат:

- основната главнина која е еднаква на номиналната вредност на сите акции (запишан и уплатен капитал);
- зголемување на капиталот по основ на остварена разлика помеѓу номиналната вредност на акциите и износите по кои се продадени (премии на акции);
- зголемување на капиталот по основ на распоредена ревалоризациона резерва. (прокнижен распоред од ревалоризациона резерва од поранешни години) и
- задржана добивка / акумулирани загуби од претходни години.

Имателите на обични акции имаат право на глас на седница на Собранието на акционери (една акција дава право на еден глас) и право на исплата на дел од добивката (дивиденда).

б) Резерви

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува резерви на сигурност. Резерви на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период. Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку 1/3 од остварената добивка искажана по финансиските извештаи ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години. Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка не е должно да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

На друштвата за осигурување не се применува членот 485 од Законот за трговски друштва што се однесува на општата задолжителна резерва.

Во ревалоризационата резерва се евидентираат добивките и загубите од промените во објективната вредност за средствата расположливи за продажба и нетековни средства која резултира во зголемување или намалување на главнината (освен за загубите поради обезвреднување и добивките и загубите од курсните разлики кои се признаваат во билансот на успех).

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.13 Капитал и резерви (продолжува)

б) Резерви (продолжува)

(i) Пренос на ревалоризационата резерва во задржана добивка

Ревалоризационата резерва која е настаната по основ на ревалоризација на одредени ставки на недвижност се пренесува во акумулирана добивка за годината во која таа ставка е оттуѓена. Пренос на ревалоризационите резерви во акумулирана добивка може да се врши и додека средството е во употреба. Во тој случај износот на реализираната ревалоризационата резерва кој се пренесува на акумулирана добивка е разликата помеѓу износот на амортизацијата кој е пресметан на ревалоризираната вредност на средството и амортизацијата која би била пресметана доколку врз средството е применет моделот на набавна вредност. Поради новата регулатива која стапи на сила во август 2019 ревалоризационата резерва не се пренесува во акумулираната добивка, Друштвото го применува методот на набавна вредност на недвижностите, постројките и опремата. Секоја загуба поради оштетување на вредноста на недвижностите, постројките и опремата е повторно вклучена во ревалоризационата резерва согласно сметководствената политика 3.7 и 3.8 наведена погоре.

в) Добивка или загуба

Добивката или загубата во тековната година се утврдува согласно законските прописи. Остварената нето добивка од тековната година се пренесува и распоредува наредната година согласно одлуката на Собранието на акционерите на Друштвото.

(i) Признавање на задржана (акумулирана) добивка / загуба

Во деловните книги посебно се искажува задржаната (нераспоредена) добивка а посебно искажаната загуба од работењето.

Искажаната загуба од работењето може да се покрие со задржаната добивка само по одлука на Органите на управување а во согласност со одредбите на Законот за трговските друштва.

Доколку настане загуба, истата се покрива од сите позиции на капиталот. Членовите на друштвото не се обврзани со статутот да ја покриваат загубата со внес на дополнителни влогови.

Исплатата на дивиденда или добивка се спроведува врз основа на одлука на Собранието и според одредбите на Законот за трговските друштва.

(ii) Признавање на добивката или загубата во тековната година

Добивката или загубата во тековната година во билансот се искажува по оданочувањето како добивка (нето добивка) за распределба, односно загуба од работењето во тековната година.

При определување на нето добивката или загубата треба да бидат вклучени сите ставки на приходи и расходи признаени во периодот. Исклучок може да бидат исправка на грешки и ефектот од промена на сметководствени политики.

Добивката односно загубата од работењето се презентираат од редовни активности и вонредни ставки.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14 Резервирања

3.14.1 Технички резерви

Заради трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување, друштвото за осигурување формира технички резерви кои се состојат од:

- 1) резерви за преносни премии;
- 2) резерви за бонуси и попусти;
- 3) резерви за штети
- 4) други технички резерви.

(i) Резерви за преносни премии

Резерви за преносни премии се издвојуваат во висина на оној дел од премијата што се пренесува во идниот пресметковен период во сразмер меѓу истечениот осигурителен период и стекот на договорот за осигурување. Преносната премија е пресметана врз база на про рата темпорис (*pro rata temporis*) за календарската година сметано 360 дена. Дополнително, Друштвото издвојува резерва за неистечени ризици доколку се процени дека очекуваниот износ на штети и трошоци кои не се настанати во извештајниот период го надминуваат износот на преносна премија.

(ii) Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква на сумите кои осигурениците имаат право да ги примат врз основа на:

- 1) Право на учество во добивката како и други права кои произлегуваат од договорите за осигурување (бонуси);
- 2) Право на делумно намалување на премиите (попусти);
- 3) Право на враќање на еден дел од премијата која се однесува на неискористениот период на осигурување кој се должи на прерано прекинување на осигурувањето (откажување).

(iii) Резерви за штети

Резерви за штети се издвојуваат во висина на проценетите обврски кои друштвото за осигурување е должно да ги подмири врз основа на договорите за осигурување каде што осигурениот настан се појавил до крајот на пресметковниот период, вклучувајќи ги сите трошоци кои произлегуваат од ненавременото извршување на обврските на друштвата за осигурување по комплетирани отштетени барања.

Резервите за штети покрај проценетите обврски за пријавени, а сеуште неликвидирани штети, ги вклучуваат и проценетите обврски за настанати, а непријавени штети.

Резервата за трошоци за обработка на штети опфаќа резервација за директни и индиректни трошоци за обработка на штети.

(iv) Други технички резерви

Друштвото треба да издвојува други технички резерви за неистечени ризици.

Пресметката на други технички резерви ќе се врши согласно одредбите од Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14 Резервирања (продолжува)

3.14.2 Признавање на посебната резерва (Исправка на вредност)

Поради реално оценување на вредноста на побарувањата по премија за осигурување и камата по премија и побарувања по основ на регрес и проценка на ризикот од ненаплатливост на истите Друштвото формира посебна резерва.

Посебната резерва се формира врз основа на доспеани ненаплатени побарувања по премија и камата и репрограмирани побарувања. Под рок на доспеаност се подразбира последниот ден на кој клиентот бил должен да плати одреден износ на пари, согласно со склучениот договор за осигурување (полиса) со друштвото. Во моментот на достасување на побарувањето достасаниот дел влегува во пресметката за посебна резерва.

Исправката на побарувањата од премија од осигурување е врз основа на Правилникот за вреднување на ставките на билансот на состојба и изготвување на деловните биланси според промените од 2020.

Репрограмираните побарувања во договор со нов должник се класифицираат спрема датум на доспевање на новиот договор.

Побарувањата од клиенти во стечај или ликвидација задолжително се резервираат 100%.

Посебната резерва се утврдува во согласност со класификацијата на достасаните ненаплатени побарувања категоризирани во ризични пондери од:

- Категорија А - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 0 до 30 дена ;
- Категорија Б - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 31 до 60 дена
- Категорија В - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 61 до 120 дена
- Категорија Г - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 121 до 270 дена.
- Категорија Д - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 270 до 365 дена
- Категорија Ѓ - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност повеќе од 365 дена

Посебна резерва на побарувањата класифицирани од премија за осигурување, камата по премија и побарувања по основ на регрес, се формира на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%-30%(10%)
В	од 61 до 120 дена	31%-50%(31%)
Г	од 121 до 270 дена	51%-70%(51%)
Д	од 271 до 365 дена	71%-90%(71%)
Ѓ	подолго од 365 дена	100%

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14 Резервирања(продолжува)

3.14.2 Признавање на посебната резерва (Исправка на вредност) (продолжува)

Утврдената посебна резерва која произлегува од достасаните ненаплатени побарувања по премија и камата се признава преку билансот на успех. а се прикажува во билансот на состојба на посебна сметка.

Сите останати достасани ненаплатени побарувања се резервираат согласно Правилникот за вреднување на ставките на билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Утврдениот износ на резервирања се признаваат преку билансот на успех.

Во текот на 2020 година Агенцијата за супервизија донесе измени во Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси според кој Друштвата за осигурување се должни да извршат класификација на побарувањата во следните категории во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето:

Како резултат на направена анализа на динамиката на наплата на побарувањата Друштвото изврши промена на процентите за исправка на вредност кај следните групи на:

- Категорија А -Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност 0-90 дена;
- Категорија Б -Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 91-120 дена;
- Категорија В -Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 121-180 дена;
- Категорија Г - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност 181-330 дена;
- Категорија Д - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност 331-425 дена;
- Категорија Ѓ - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност повеќе од 425 дена;

Посебна резерва на побарувањата класифицирани од премија за осигурување, камата по премија и побарувања по основ на регрес, се формира на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 90 дена	0%
Б	од 91 до 120 дена	10%-30% (20%)
В	од 121 до 180 дена	31%-50% (40%)
Г	од 181 до 330 дена	51%-70% (60%)
Д	од 331 до 425 дена	71%-90% (80%)
Ѓ	подолго од 425 дена	100%

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14 Резервирања(продолжува)

3.14.2 Признавање на посебната резерва (Исправка на вредност) (продолжува)

Отпис на побарувањата

Друштвото за осигурување согласно корпоративните политики врши траен отпис на побарувањата постари од 36 месеци за кој претходно е извршена 100% исправка на вредноста и за кој се превземени сите правни мерки за наплата на истите.

Отпишаните побарувања ќе останат во вонбилансната евиденција на Друштвото, со тоа што и сите започнати активности во врска со наплата на побарувањата кои се отпишуваат продолжуваат да течат.

3.15 Пасивни временски разграничувања

На товар на пресметковниот период се пресметуваат и трошоците за кои не постојат соодветни сметководствени исправи за да можат да се признаат како обврска а за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат на тековниот пресметковен период. Кога ќе се прибават документи за признавање на обврските се врши укинување на временските разграничувања во корист на сметките на обврските.

4. Сметководствени проценки

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврдат техничките резерви по договори за осигурување кои се доволни за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување доколку тие можат да се предвидат.

Земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на непријавени штети и пријавени а неисплатени штети постои можност да исплатениот износ по штета се разликува од иницијално утврдената обврска за истата.

На датумот на билансот на состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум без оглед дали се пријавени или не вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Проценката на настанатите но сеуште непријавени штети ("ИБНР") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети за кои што Друштвото располага со повеќе информации.

ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Резервите за штети вклучуваат:

- проценети обврски за настанати и пријавени но сеуште не решени штети;
- проценети обврски за настанати но непријавени штети;
- проценети обврски за трошоци за обработка на штети.

4. Сметководствени проценки (продолжува)

(a) Резерва за настанати и пријавени, но сепуште не решени штети ('RBNS'- Reported but not settled)

Износот на резервацијата за настанати и пријавени но се уште нерешени штети се утврдува според висината на очекуваната исплата за секоја штета посебно на денот на исплатата, а врз основа на прибраната документација во штетата.

Резервата на штети се врши перманентно со попис за сите штети кои по било кој основ на осигурување се остварени од дејностите на Друштвото.

При утврдувањето на износите за резервациите на штетите се користат следниве пресметки за висина на штети од:

- Проценителите на штети по видови на осигурување и
- Кога се работи за нематеријална штета ликвидаторот на штета ја утврдува резервацијата на штетата врз основа на расположливата медицинска документација а доколку истата не е доволна се бара мислење од лекар или друго стручно лице чии овластувања произлегуваат од природата на работата а се во корелација со осигурителната и судската пракса.

При утврдување на износите за резервации на останатите материјални штети кои произлегуваат од нематеријални штети (ренти, изгубена заработувачка, надоместоци за социјално осигурување и слично) се користат мислењата на лекари, правници, актуари и други лица кои се стручни во доменот кој е потребен да се утврди висината на резервираната штета.

Износот на пријавените, настанати, но се уште нерешени штети кои ќе се исплатуваат во облик на рента се резервираат и капитализираат во следните износи:

- сегашна вредност и
- процена на исплатата за идните ренти

За пресметување на износите на резервациите на штети за рента задолжително се користат таблиците за утврдување на обврските за резервирање на ренти, а можат да се користат за пресметување на резервација на рентите.

Пресметувањето на резервираниот износ за секоја рента се врши на тој начин што се утврдува годишниот износ на рента, кој се множи со соодветниот фактор од Таблицата со фактори за утврдување на резервацијата и обврската за соодветниот пол и припадна старост за време додека важат условите за исплата на рента.

Штетите кои биле пријавени и резервирани на крајот на тековната година а во наредната година не се ликвидирани или потполно ликвидирани остануваат во резервација за неисплатениот дел на начин утврден во претходниот став.

Начинот на утврдување на износот на резервациите за штети се врши по следните основи:

1. утврдување на износот на резервации за штети на крајот на деловната година;
2. утврдување на износот на резервации за штети на крајот на пресметковниот период пократок од една година.

4. Сметководствени проценки (продолжува)

(б) Резервација за настанати, но непријавени штети ('IBNR' - Incurred but not reported)

Резервација за настанати, но непријавени штети се пресметува врз основа на статистички податоци за број и износ на настанати и пријавени односно ликвидирани штети, технологијата на обработка и исплата на штети, како и на останатите расположливи податоци.

Во зависност од карактеристиките на класата на осигурување и осигурителното портфолио, резервите за настанати, но непријавени штети ќе се пресметуваат со користење на еден или комбинација на следните актуарските методи:

- Триангулација на штети (Основен Chain Ladder);
- Триангулација на штети прилагодена за инфлација (Chain Ladder прилагоден за инфлација);
- Метод на просечен износ на штета - резервите по овој метод се пресметуваат како производ од проектираниот просечен износ на штета и проектираниот очекуван број на штети;
- Метод на очекуван коефициент на штета - очекуваниот коефициент на штета се утврдува од страна на Агенцијата;
- Bornhuetter - Ferguson-ова метода; и
- Други актуарски методи

Друштвото при пресметката на резервите за настанати но непријавени штети, првенствено го применува методот на триангулација на штети (основен или прилагоден на инфлација), освен во случаи кога нема доволно потребни историски податоци.

Под потребни историски податоци се сметаат податоци за број и износ на настанати и пријавени, односно исплатени штети на годишна основа, најмалку за претходните пет години.

По исклучок, за ризици што не се со долга опашка под потребни историски податоци се сметаат податоци за број и износ на настанати и пријавени односно исплатени штети на годишна основа, најмалку за претходните три години.

(в) Резервација за трошоци за обработка на штети

Резервацијата за трошоци за обработка на штети опфаќа резервација за директни и индиректни трошоци за обработка на штети.

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно за настанати, но непријавени штети.

Резервите за индиректни трошоци за обработка на штети се формираат заради покривање на трошоци за обработка на штети во случај на престанок на работењето на друштвото.

Минимален коефициент за нејзино пресметување е 1.5% од збирот на резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати, но не пријавени штети и резервите за директни трошоци.

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

4. Сметководствени проценки (продолжува)

г) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2021 година и 31 декември 2020 година се презентирани во табелата подолу.

31 Декември 2021	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капитал	55.015	1.681.182	96.412	1744%	-
Принос од вложувања (+100 п.п)	62.436	1.688.602	96.412	1751%	8%
Принос од вложувања (-100 п.п.)	47.595	1.673.762	96.412	1736%	(8%)
10% зголемување на останати расходи-неживот	54.944	1.681.111	96.412	1744%	0%
10% намалување на останати расходи-неживот	55.086	1.681.253	96.412	1744%	0%
10% зголемување на настанати штети неживот	33.066	1.659.233	96.412	1721%	(23%)
10% намалување на настанати штети неживот	76.964	1.703.131	96.412	1767%	23%

31 Декември 2020	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	54.570	1.599.432	100.211	1596%	-
Принос од вложувања (+100 п.п.)	61.346	1.606.208	100.211	1603%	7%
Принос од вложувања (-100 п.п.)	47.795	1.592.657	100.211	1589%	(7%)
10% зголемување на останати расходи-неживот	54.107	1.598.968	100.211	1596%	0%
10% намалување на останати расходи-неживот	55.034	1.599.896	100.211	1597%	0%
10% зголемување на настанати штети неживот	35.221	1.580.083	100.211	1577%	(19%)
10% намалување на настанати штети неживот	73.920	1.618.781	100.211	1615%	19%

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици

Активностите на Друштвото подлежат на повеќе видови ризици. Друштвото склучува договори кои носат ризик од осигурување или финансиски ризик или двата ризика. Пристапот на Друштвото во поглед на управувањето со ризикот е фокусиран на непредвидливоста на финансискиот пазар и тежнее да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти. Управувањето со ризикот е во согласност со политиките одобрени од Управниот одбор.

5.1 Управување со ризик од осигурување

Ризикот кој произлегува од еден договор за осигурување претставува можност за настанување на осигурениот настан, како и неизвесноста на износот на надомест на штета. По самата природа на договорите за осигурување, овој ризик е случаен и според тоа тешко предвидлив.

За портфолио на договори за осигурување, каде се применува теорија на веројатност, се со цел да се одреди соодветно ниво на резерва, основниот ризик со кој се соочува Друштвото е да реалната штета и надоместот за истата ја надмине сметководствената вредност на обврската по осигурување. Ова може да настане бидејќи фреквентноста и озбилноста на штетата и надоместот за истата се поголеми од проценката за истите. Осигурителните настани се различни и реалниот број и износ на штети и надомест за истите варираат од година во година, од нивото воспоставено со употреба на статистички техники. Искуството покажува дека колку е поголемо портфолиото на слични договори за осигурување, толку е помала релативната варијабилност за очекуваниот исход. Во продолжение, колку е по диверзифицирано портфолиото толку е помалку веројатно да биде негативно погодено од промените во опаѓањето на истото. Друштвото има развиено стратегија за запишување на премии по диверзифицирани видови на осигурителни ризици, со цел да се намали варијабилноста на очекуваниот настан. Фактори кои влијаат на зголемување на ризикот од осигурување вклучуваат недостаток на диверзификација на ризикот во поглед на видови на осигурителни ризични настани, како и географска и секторска концентрација.

Цел на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Со оваа контрола се обезбедува ефикасно менаџирање на приемот во осигурување и обезбедување на адекватно ниво на премија. Преку формализирани процедури со кои се запознаени сите вработени се обезбедува преземање во осигурување на клиенти со кои ќе се обезбеди одржување на профитабилноста на бизнисот. Во исто време потребно е во работењето да се обезбеди квалитетна услуга за продажбата.

Контролата на овој ризик се овозможува преку постоење на соодветни процедури и упатства за прием во осигурување. Исто така, постојат соодветни нивоа на овластувања за сите вработени во Секторот за прием во осигурување и агентите. Тековно се следи профитабилноста на секој производ одделно со детектирање на сегментите кои можат да влијаат на влошување на резултатот. Преку интегрираниот систем на евиденција и обработка на податоци се овозможува следење на резултатите за секој клиент одделно.

Тоа овозможува селекција на квалитетни клиенти и формирање на портфолија по одделните видови производи кои ќе дадат задоволителни резултати согласно политиките на Друштвото. Во рамките на тековните активности се врши анализа и промена на постоечките услови и тарифи за осигурување.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Стратегија за реосигурување

Со цел да ја контролира својата изложеност кон загуби од настанати штети, како и да ги заштити изворите на капитал, Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи, со претходно посебно одобрување.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се искажуваат по утврдување на загуба за безвреднување како резултат не настанато признаено средство.

Друштвото редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување.

Друштвото склучува договори за реосигурување со матичното претпријатие и со неповрзани реосигурители за да ја контролира изложеноста од загуби како резултат од настанување на еден штетен настан.

5.1.1 Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиото во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(а) Географска и секторска концентрација

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(б) Концентрација од многу сериозни ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури потребно е посебно одобрување од раководството. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување како и трошоците и користите од истата.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа: ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

5.2.1 Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик, кој претставува ризик дека клиентите нема да бидат во можност да ги подмират своите обврски кон Друштвото.

Кредитната изложеност на Друштвото се состои од пласмани и депозити дадени на банки, вложувања во хартии од вредност, побарувања по основ на премии и поврат на штети. Овој ризик се дефинира како потенцијална загуба во пазарната вредност како резултат на влошена финансиска состојба на клиентите да го отплатат долгот.

Менаџментот има усвоено кредитна политика со која се дефинира кредитниот ризик. Македонија Осигурување АД Скопје – Виена Иншуренс Груп управува со овој ризик првично преку приемот во осигурување со пресметка на код на анализа на клиентите и анализа на солвентноста на клиентите. Побарувањата се следат на месечна основа и се утврдува наплатливоста на истите. Во согласност со утврдената состојба се утврдува нивото на резервации на побарувањата по основ премија и од страна на секторот за контрола на побарувањата се врши обезбедување наплата на истите.

Согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, поточно лимитите по основ на вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви и капиталот. Македонија Осигурување АД Скопје - Виена Иншуренс Груп со цел дисперзија на ризикот ги пласира средствата во депозити кај голем број банки.

Исто така се следи пазарот на хартии од вредност и согласно промените се врши вреднување на вложувањата во хартии од вредност.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2021	2020
Финансиски средства		
-Должнички хартии од вредност расположиви за продажба	493.796	389.816
-Орочени депозити	610.935	678.302
Средства од реосигурување	226.186	195.969
Побарување по основ на осигурување	252.601	258.632
Останати побарувања	28.104	26.924
Парични средства и паричен еквиваленти	123.681	79.791
Вкупно	1.735.303	1.629.434

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2021 и 2020 година без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. Со 31.12.2021 Друштвото нема колатерал (2020: нула). За билансните позиции изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

Како што е прикажано во табелата 14.56% (2020: 15.87% од максималната кредитна изложеност се однесуваат на побарувања по основ на осигурување од неживотно осигурување 35.21% (2020: 41.63%) се однесуваат на орочени депозити.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува сопственички хартии од вредност расположливи за продажба и должнички хартии од вредност расположливи за продажба - државни оверзници издадени од Република Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во износ од 371.375 илјади МКД во големи банки а 239.560 илјади МКД во средни банки. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРМ. Средствата од реосигурување се побарувања од реосигурители со кредитен рејтинг од А+ според Standard and Poor's Кредитен рејтинг агенцијата.

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Менаџментот е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии поврат на штети и депозити во банки. Структурата на доспеаноста на Побарувања по основ на премии и регреси презентирана подолу:

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
Недоспеани	139.820	-	139.820	0%
0-30 дена	33.933	-	33.933	0%
31-60 дена	28.400	2.840	25.560	10%
61-120 дена	27.764	8.607	19.157	31%
121-270 дена	43.764	22.320	21.444	51%
271-365 дена	17.840	12.666	5.174	71%
Над 365 дена	39.030	39.030	-	100%
Регреси*	25.791	25.791	-	100%
31 Декември 2021	356.343	111.254	245.089	31.22%
31 Декември 2020	341.984	88.415	253.569	25.85%

*Сите регреси се над 365 дена.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

	Бруто вредност	Исправка на вредноста	Сегашна вредност	% на исправка
Недоспеани	122.171	-	122.171	0%
0-90 дена	92.465	-	92.465	0%
91-120 дена	11.570	2.312	9.258	20%
121-180 дена	20.526	8.210	12.316	40%
181-330 дена	36.500	21.899	14.601	60%
331-425 дена	13.795	11.037	2.758	80%
Над 425 дена	17.496	17.496	-	100%
Регреси*	27.461	27.461	-	100%
31 Декември 2020	341.984	88.415	253.569	25.85%
31 Декември 2019	369.301	129.327	239.974	35.02%

*Сите регреси се над 365 дена.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Побарување по основ на поврат на штети - реосигурувачи

Реосигурувањето се користи да се намали ризикот од осигурување. Во 2021 Друштвото има побарување по основ на штети од VIG Holding / VIG, VIG Re zajistovna a.s. и WSTV WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group. VIG Group има кредитен рејтинг A+ од S&P на 31 декември 2021 година.

5.2.2 Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик од промена на пазарните цени, како што се промена на каматните стапки, цена на капиталот, промена на девизните курсеви кој ќе влијае врз приходите на Друштвото или врз вредноста на финансиските инструменти. Целта на управувањето со пазарниот ризик е да се контролира кредитната изложеност во прифатливи рамки, за оптимизирање на повратот од ризик.

5.2.2.1 Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на финансиски вложувања.

Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Должничките финансиски средства се изложени на каматен ризик, иако најголем дел од нив се со фиксна камата (државни обврзници и депозити).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

Заеднички обврски

Друштвото има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Друштвото во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Друштвото како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.1 Каматен ризик (продолжува)

Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски – Неживотно осигурување

31 декември 2021	Вкупно	До 1 месец	1 до 3 месеци	3месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	не каматоносни
Средства							
Финансиски вложувања							
-кои се чуваат до достасување	-	-	-	-	-	-	-
-расположиви за продажба	587.140	-	-	10	41.888	451.898	93.344
Орочени депозити	610.935	194.560	30.000	15.000	371.375	-	-
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	226.186	-	-	-	-	-	226.186
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	252.601	-	-	-	-	-	252.601
Останати побарувања	28.104	-	-	-	-	-	28.104
Парични средства и парични еквиваленти	123.681	123.681	-	-	-	-	-
Обврски							
Бруто технички резерви	(697.751)	-	-	-	-	-	(697.751)
Обврски по основ на реосигурување	(23.143)	-	-	-	-	-	(23.143)
Обврски по основ на соосигурување	(3.632)	-	-	-	-	-	(3.632)
Останати обврски	(40.706)	-	-	-	-	-	(40.706)
Неусогласеност на средствата и обврските	1.063.415	318.241	30.000	15.010	413.263	451.898	(164.997)

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.1 Каматен ризик (продолжува)

31 декември 2020	Вкупно	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	не каматоносни
Средства							
Финансиски вложувања							
-кои се чуваат до достасување	-	-	-	-	-	-	-
-расположиви за продажба	456.903	-	-	3	32.352	357.461	67.087
Орочени депозити	678.302	95.023	39.279	245.000	299.000	-	-
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	195.969	-	-	-	-	-	195.969
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	258.632	-	-	-	-	-	258.632
Останати побарувања	26.924	-	-	-	-	-	26.924
Парични средства и парични еквиваленти	79.791	79.791	-	-	-	-	-
Обврски							
Бруто технички резерви	(668.532)	-	-	-	-	-	(668.532)
Обврски по основ на реосигурување	(50.180)	-	-	-	-	-	(50.180)
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	(43.854)	-	-	-	-	-	(43.854)
Неусогласеност на средствата и обврските	933.955	174.814	39.279	245.003	331.352	357.461	(213.956)

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.1 Каматен ризик (продолжува)

Сензитивна анализа на промени на каматните стапки

На 31 декември 2021 Друштвото има каматносни депозити во износ од МКД 610.935 илјади (2020: МКД 678.302 илјади) и државни обврзници МКД 493.796 илјади (2020: МКД 389.816 илјади). Останатите позиции од билансот на состојба се некаматносни.

Анализата на сензитивноста на каматните стапки е дефинирана врз основа на изложеноста на каматниот ризик на датумот на известување. На датумот на известување доколку каматните стапки на депозитите се поголеми/помали за 0.5% а останатите променливи останат непроменети добивката на Друштвото заклучно со 31 декември 2021 ќе се зголеми/намали за МКД 1.076 илјади (2020: добивката ќе се зголеми/намали за МКД 1.305 илјади).

5.2.2.2 Девизен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви Друштвото го дисперзира ризикот со средства и обврски во евра и американски долари. Најголем дел од средствата и обврските се во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција за 2022 од страна на НБРМ е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен. Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските по валути.

31 Декември 2021	МКД	ЕУР	Останато	Вкупно
Финансиски вложувања кое се:				
-расположливи за продажба	247.832	339.308	-	587.140
Орочени депозити	610.935	-	-	610.935
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	226.186	-	-	226.186
Побарување по основ на осигурување	252.601	-	-	252.601
Останати побарувања	24.129	2.922	1.053	28.104
Парични средства и парични еквиваленти	117.526	5.777	378	123.681
Вкупно средства	1.479.209	348.007	1.431	1.828.647
Бруто технички резерви	697.751	-	-	697.751
Обврски по основ на реосигурување	298	17.847	4.998	23.143
Обврски по основ на соосигурување	3.632	-	-	3.632
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-
Останати обврски	39.446	1.260	-	40.706
Вкупно обврски	741.126	19.107	4.998	765.232
Нето вредност	738.082	328.900	(3.567)	1.063.415

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.2 Девизен ризик (продолжува)

31 Декември 2020	МКД	ЕУР	Останато	Вкупно
Финансиски вложувања кое се:				
-расположливи за продажба	206.264	250.639	-	456.903
Орочени депозити	678.302	-	-	678.302
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	195.969	-	-	195.969
Побарување по основ на осигурување	258.632	-	-	258.632
Останати побарувања	21.833	4.675	416	26.924
Парични средства и парични еквиваленти	73.645	5.879	267	79.791
Вкупно средства	1.434.645	261.193	683	1.696.521
Бруто технички резерви	668.532	-	-	668.532
Обврски по основ на реосигурување	-	45.709	4.471	50.180
Обврски по основ на соосигурување	-	-	-	-
Останати обврски	41.822	2.032	-	43.854
Вкупно обврски	710.354	47.741	4.471	762.566
Нето вредност	724.290	213.452	(3.788)	933.954

Функционална валута за Друштвото е македонскиот денар. Друштвото има побарувања и обврски во странски валути претежно во ЕУР и УСД. Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурување и со матичната компанија. Поради тоа Друштвото е изложено на ризик поврзан со флукуациите на девизните курсеви.

Сензитивната анализа на промената на девизните курсеви е спроведена при промени на курсевите на одделни валути врз основа на статистичките податоци кои покажуваат стабилност на курсот на еврото наспроти денарот.

На 31 декември 2021 доколку дојде до 0.5% зголемување/намалување на курсот на ЕУР и УСД во однос на МКД добивката пред оданочување за дванаесет месечен период ќе се намали/зголеми за МКД 1.627 илјади (2020: МКД 1.048 илјади).

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.3 Ризик на цената на капиталот

Ризик на цената на капиталот е можност дека цената на капиталот ќе флукутира под влијание на фер вредноста на капиталните вложувања и другите инструменти чија вредност произлегува од одредено капитално вложување или индекс на капитална цена. Примарната изложеност на капиталната цена произлегува од капиталните вложувања кои не се за тргување. Друштвото има капитални вложувања кои не се за тргување и кои подлежат на ризик на цената на капиталот.

Друштвото го управува ризикот на цената на капиталот преку одржување на диверзифицирано портфолио на капитални вложувања.

5.2.4 Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Друштвото ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на доволно средства за да ги подмири своите обврски. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Друштвото управува со ризикот од ликвидност преку управување со активата и пасивата на начин кој ќе овозможи навремено плаќање на обврските во нормални или вонредни услови на работење на Друштвото. Согласно Законот за супервизија на осигурувањето друштвото пресметува коефициент на ликвидност и минимална ликвидност, што претставува однос меѓу ликвидните средства и доспеаните обврски..односно обврски кои наскоро ќе доспеат.

Планирањето на очекуваните приливи и одливи на парични средства е редовна контрола на ликвидноста и усвојување на мерки за спречување или отстранување на причините за евентуална неликвидност.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основа на која капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава повисок износ. Друштвото редовно ја следи ликвидноста до една година. Ликвидноста може да се подобри и со инвестициите кои се со договорна рочност над една година, но за целите на ликвидноста може да се користат и за пократок период засновани врз целите на управувањето на ликвидноста.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи. Додека договорната достасаност на бруто техничките резерви се смета дека е до една година, Друштвото ги презентира Бруто техниките резерви во табелата подолу користејќи го датумот на очекуваната достасаност:

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.4 Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализа според ликвидноста - Неживотно осигурување

31 декември 2021	До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 3-12 месеци	Од 1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања						
-расположиви за продажба	-	-	10	41.888	545.242	587.140
Орочени депозити	194.560	30.000	15.000	371.375	-	610.935
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	9.233	21.667	97.778	95.708	1.800	226.186
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	180.624	44.814	27.163	-	-	252.601
Останати побарувања	1.702	18.309	1.360	225	6.508	28.104
Парични средства и парични еквиваленти	123.680	-	-	-	-	123.680
	509.799	114.790	141.311	509.196	553.550	1.828.646
Обврски						
Бруто технички резерви	31.400	64.928	433.231	158.720	9.472	697.751
Обврски по основ на реосигурување	-	9.074	14.069	-	-	23.143
Обврски по основ на соосигурување	-	-	3.632	-	-	3.632
Останати обврски	28.152	-	5.585	6.969	-	40.706
	59.552	74.002	456.517	165.689	9.472	765.232
Нето ликвидност	450.247	40.788	(315.206)	343.507	544.078	1.063.415

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5 Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.4 Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализа според ликвидноста - Неживотно осигурување

31 декември 2020	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања						
-расположиви за продажба	-	-	3	32.352	424.548	456.903
Орочени депозити	95.023	39.279	245.000	299.000	-	678.302
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	8.128	19.483	81.934	84.386	2.038	195.969
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	203.283	21.279	31.091	2.979	-	258.632
Останати побарувања	1.166	17.482	2.856	128	5.292	26.924
Парични средства и парични еквиваленти	79.791	-	-	-	-	79.791
	387.391	97.523	360.884	418.845	431.878	1.696.521
Обврски						
Бруто технички резерви	28.695	57.220	413.625	160.851	8.141	668.532
Обврски по основ на реосигурување	-	45.709	4.472	-	-	50.181
Обврски по основ на соосигурување	-	-	-	-	-	-
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	27.844	-	9.015	6.995	-	43.854
	56.539	102.929	427.112	167.846	8.141	762.567
Нето ликвидност	330.852	(5.406)	(66.227)	250.999	423.737	933.954

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.5 Објективна вредност

Објективната вредност претставува износ за кој едно средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови. Во услови кога не постојат достапни пазарни цени кои би послужиле за вреднување на средствата и обврските на Друштвото, објективната вредност се базира на проценката од страна на менаџментот на Друштвото.

Објективната вредност на долгорочните финансиски вложувања се темели на пазарната вредност со исклучок на дел од хартиите од вредност кои не котираат на пазарот на хартии од вредност, во кој случај таа се утврдува врз основа на техники на вреднување кои вклучуваат анализа на расположливи финансиски извештаи. Должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба издадени од Република Македонија кој немаат котирана пазарна цена на активен пазар Друштвото ги вреднува со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Побарувањата по основ на премии и аванси во книговодството се изразени во сегашна вредност коригирани за исправка на вредноста. Проценетата реална вредност на побарувањата по основ на премии, дадени кредити и аванси ја претставува наплатливата вредност која што е утврдена со анализа и оценка на сервисирањето на долговите како и тековната финансиска состојба и статус на должниците.

Објективната вредност по основ на премии, дадени кредити и аванси, како и вложувањата во акции и други хартии од вредност е приближна со нивната книговодствена вредност намалена за направената исправка на вредност.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.5 Објективна вредност

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

	Заеми и побарувања	Чувани-достасаност	Расположиви за продажба	Амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2021						
Финансиски вложувања						
- Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	493.796	-	493.796	493.796
- Сопственички инструменти расположливи за продажба	-	-	93.344	-	93.344	93.344
- Орочени депозити	610.935	-	-	-	610.935	610.935
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	226.186	-	-	-	226.186	226.186
Побарувања по основ на осигурување и останати побарувања	252.601	-	-	-	252.601	252.601
Останати побарувања	28.104	-	-	-	28.104	28.104
Парични средства и парични еквиваленти	123.681	-	-	-	123.681	123.681
	1.241.507	-	587.140	-	1.828.647	1.828.647
Бруто технички резерви	-	-	-	697.751	697.751	697.751
Обврски по основ на реосигурување	-	-	-	23.143	23.143	23.143
Обврски по основ на соосигурување	-	-	-	3.632	3.632	3.632
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	40.706	40.706	40.706
	-	-	-	765.232	765.232	765.232
31 декември 2020						
Финансиски средства						
- Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	389.816	-	389.816	389.816
- Сопственички инструменти расположливи за продажба	-	-	67.087	-	67.087	67.087
- Орочени депозити	678.302	-	-	-	678.302	678.302
Средства од реосигурување	195.969	-	-	-	195.969	195.969
Побарувања по основ на осигурување и останати побарувања	258.632	-	-	-	258.632	258.632
Останати побарувања	26.924	-	-	-	26.924	26.924
Парични средства и паричен еквивалент	79.791	-	-	-	79.791	79.791
	1.239.618	-	456.903	-	1.696.521	1.696.521
Бруто технички резерви	-	-	-	668.532	668.532	668.532
Обврски по основ на реосигурување	-	-	-	50.180	50.180	50.180
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	3.632	3.632	3.632
Обврски по основ на соосигурување	-	-	-	43.854	43.854	43.854
	-	-	-	766.198	766.198	766.198

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.6 Управување со капиталот

Друштвото за осигурување е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување.. како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи.

Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност.

Цели на Друштвото во поглед на управувањето со капиталот се:

- Да соодветствува со барањата за капитал согласно законската регулатива;
- Да се заштити способноста на Друштвото да обезбеди дивиденда за акционерите;
- Да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на друштвото.

Друштвото е во согласност со законската регулатива ако капиталот е адекватен на маргината на солвентност. Маргината на солвентност и користењето на сопствените средства редовно се следат од Раководството на Друштвото. при што се користат техники кои се пропишани согласно законската регулатива и истата се известува на тримесечна основа.

Сопствените средства на Друштвото се составени од основниот капитал кој вклучува: обични акции, резерви на сигурност, ревалоризациони резерви и задржана добивка или акумулирана загуба.

Согласно законската регулатива, акционерскиот капитал на друштвото треба најмалку да биде во висина на гарантниот фонд.

Согласно пресметките за маргина на солвентност заклучно со 31 декември 2021 минимален капитал кој треба да го поседува Македонија Осигурување е следниот:

Маргина на солвентност	2021	2020
Маргина на солвентност	96.412	100.211
Износ на гарантен капитал	277.322	277.623

Маргината на солвентност на друштвото за осигурување се пресметува со примена на методот - стапка на премија или методот - стапка на штети во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат.

- Според методот на стапка на премија се зема вкупниот износ на бруто полисирани премии за осигурување и реосигурување во последната деловна година. се намалува за износот на сторнираните односно отпишаните износи на премија во таа деловна година. истиот се множи со дадени коефициенти
- Според методот на стапка на штети вкупниот износ на бруто исплатени штети за осигурување и реосигурување во последните три деловни години. зголемен за бруто резервите за штети по основ на осигурување и реосигурување на крајот на последната деловна година од периодот и намален за бруто резервите за штети по основ на осигурување и реосигурување на почетокот на тој период. се дели со три и се множи со дадени коефициенти.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.6 Управување со капиталот (продолжува)

5.2.6 А Потребно ниво на маргина на солвентност

		Неживотно осигурување освен здравствено осигурување во '000 МКД	
		2021	2020
Бруто полисирана премија	1	911.317	862.859
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	110.929	111.049
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	47.208	39.347
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4	-	-
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5	-	-
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	158.136	150.396
Бруто исплатени штети	7	362.361	355.667
Нето исплатени штети	8	220.925	236.985
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50. доколку е помал)	9	0.61	0.67
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]= [6]*[9])	10	96.412	100.211
Референтен период (во години)	11	3	3
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	1.001.611	981.092
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	362.138	356.857
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	330.823	353.116
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	344.308	328.277
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0.26	16	89.520	85.352
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0.23	17	-	-
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18	-	-
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19	-	-
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	89.520	85.352
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]= [20]*[9])	21	54.579	56.871
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10].[21]))	22	96.412	100.211

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.7 Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. односно лимити до кои може да се вложуваат средствата кои служат за покривање на техничките резерви.

Друштвото управува со својата финансиска позиција така што балансира со квалитетот, ликвидноста и повратот на вложувањата земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Во табелата се презентирани техничките резерви на Друштвото и вкупните расположливи финансиски средства кои служат за покривање на техничките резерви и капиталот:

	2021	2020
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	123.681	79.791
Хартии од вредност издадени до Р.М или НБРМ	-	-
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	587.140	456.903
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	610.935	678.302
	1.321.756	1.214.996
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	697.751	668.532
Дел за реосигурителот	(226.186)	(195.969)
Вкупно нето технички резерви	471.565	472.563

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.7 Усогласеност на средствата и обврските (продолжува)

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

		2021	2020
Основен капитал. чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8)	I	1.389.765	1.498.296
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	888.308	888.308
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	300.032	441.703
Пренесена нераспределена добивка	I4	211.688	175.308
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	10.652	7.939
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	-	-
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположиви за продажба	I9	(3)	(499)
Нереализирана загуба од вреднување на финансиски средства расположиви за продажба	I10	(387)	(417)
Нето негативни ревалоризациски резерви и остаати разлики од вреднување кои што произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на матодот на главнина	I11	-	-
Останати одбивни ставки поради непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот. предвидени во членот 73-а од ЗСО	I12	-	-
Дополнителен капитал. чл. 71 (II1+II2+II3+II4). доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	59.354	35.840
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-	-
Нереализирана добивка од ревалоризација на сопственички инструменти кои што се расположиви за продажба и мерени по објективна вредност	II5	56.525	33.194
Нереализирана добивка ревалоризација на должнички инструменти расположиви за продажба. мерени по објективна вредност	II6	2.829	2.646
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	1.449.120	1.534.136
Одбивни ставки. чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II - IV	V	1.449.120	1.534.136
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	96.412	100.211
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	-	-
Капитал	VI3	1.449.120	1.534.136
Гарантен фонд*	VI4	277.322	277.623
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	1.171.798	1.256.513
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	1.352.707	1.433.926
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	-	-

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.7 Усогласеност на средствата и обврските

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви

Согласно Правилникот за видовите и карактеристиките на средствата кои служат за покривање на техничките и математичката резерва како и деталното пласирање и ограничување на тие вложувања. Друштвото средствата со кои располага на 31.12.2021 година ги има пласирани како што следи:

Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви 2021	Дозволен %	Остварен износ	Остварен %
Видови дозволени вложувања			
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	10.103	2.1%
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	74.000	15.7%
Хартии од вредност издадени од НБРМ	80%	-	0.0%
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	370.677	78.6%
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	10%	16.784	3.6%
Вкупно дозволени вложувања на средства		471.564	
Вкупно нето технички резерви		471.564	
Резерви за преносни премии		291.468	
Резерви за бонуси и попусти		10.138	
Резерви за штети		169.959	
Други технички резерви		-	
Еквилизациона резерва		-	
Разлика (Вкупно дозволени вложувања на средства - Вкупно нето технички резерви)		-	
Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви 2020	Дозволен %	Остварен износ	Остварен %
Видови дозволени вложувања			
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	13.741	2.9%
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	66.000	14.0%
Хартии од вредност издадени од НБРМ	80%	-	0.0%
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	368.070	77.9%
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	10%	24.753	5.2%
Вкупно дозволени вложувања на средства		472.564	
Вкупно нето технички резерви		472.564	
Резерви за преносни премии		290.853	
Резерви за бонуси и попусти		3.029	
Резерви за штети		178.682	
Други технички резерви		-	
Еквилизациона резерва		-	
Разлика (Вкупно дозволени вложувања на средства - Вкупно нето технички резерви)		-	

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

6. Заработена премија (нето приходи од премија)
31 декември 2021 година

класа на осигурување	брuto полисирана премија	премија предадена во реосигурување	промени во брутo резервата за преносна премија	промени во брутo резервата за преносна премија дел за реосигурување	заработена премија
незгода	63.619	(552)	7.492	-	70.559
здравство	7.332	-	(3.180)	-	4.152
моторни возила	60.822	(182)	2.875	-	63.515
пловни објекти	6	-	-	-	6
карго	20.979	(3.421)	230	(25)	17.763
имоти од пожар	145.812	(74.732)	(4.846)	7.113	73.347
имоти останато	290.170	(120.425)	(4.909)	4.194	169.030
одговорност од употреба на моторни возила	259.019	(119.937)	(7.905)	1.774	132.951
одговорност од употреба на пловни објекти	187	-	(16)	-	171
Општа одговорност	37.795	(18.741)	265	348	19.667
Кредити	1.570	(1.456)	-	-	114
Гаранции	3	-	-	-	3
Финансиски загуби	9.853	(6.598)	(1.431)	92	1.916
туристичка помош	6.885	-	(912)	-	5.973
Вкупно	904.052	(346.044)	(12.337)	13.496	559.167

Во износ на брутo полисирана премија од МКД 904.052 илјади се вклучени: брутo полисирана премија во износ од МКД 890.769 илјади.соосигурување во износ од МКД 20.548 илјади и брутo полисирана премија предадена во соосигурување во износ од МКД (7.265) илјади.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

6. Заработена премија (нето приходи од премија) (продолжува)

31 декември 2020 година

класа на осигурување	бруто полисирана премија	премија предадена во реосигурување	промени во бруто резервата за преносна премија	промени во бруто резервата за преносна премија дел за реосигурување	заработена премија
незгода	84.865	(676)	988	-	85.177
здравство	2.251	-	15	-	2.266
моторни возила	66.047	(180)	(803)	-	65.064
пловни објекти	6	-	-	-	6
карго	22.012	(3.164)	(905)	51	17.994
имоти од пожар	125.571	(60.962)	7.157	(6.753)	65.013
имоти останато	268.827	(103.642)	3.772	(6.746)	162.211
одговорност од употреба на моторни возила	242.388	(111.691)	15.410	(7.055)	139.052
одговорност од употреба на пловни објекти	156	-	23	-	179
Општа одговорност	38.155	(18.139)	(1.326)	38	18.728
Кредити	680	(718)	-	-	(38)
Гаранции	3	-	1	-	4
Финансиски загуби	7.777	(10.643)	37	(169)	(2.998)
туристичка помош	4.121	-	2.079	-	6.200
Вкупно	862.859	(309.815)	26.448	(20.634)	558.858

Во вкупниот износ на бруто полисирана премија во 2020 година во износ од МКД 862.859 илјади е вклучена бруто полисирана премија за сосигурување и реосигурување во износ од 5.388 МКД илјади.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

7. Останати осигурително технички приходи намалени за реосигурување

	2021	2020
Наплатени отпишани побарувања	36.144	13.831
Обврски за провизија отпис	15.110	-
Преносна премија во бонуси	6.914	6.521
Приходи од гарантен фонд за регреси	2.170	1.743
Регреси од минати години	2.124	1.780
Надомест за исплатени штети	1.989	1.717
Приходи од гарантен фонд за непознато и неосигурано возило	563	569
Останото	4.524	212
Вкупно	69.537	26.373

Износот од МКД 36.144 илјади наплатени отпишани побарувања на 31 декември 2021 година се однесува на наплата од стечај и тужени должници (2020 МКД 13.831 илјади).

8. Останати приходи

	2021	2020
Останати приходи		
Приходи од закупнина	4.314	4.106
Приходи од ИТ услуги	6.843	6.803
Приходи од продажба на матрејални средства	1.375	933
Останато	678	1.522
Вкупно	13.210	13.364

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

9. Настанати штети (нето трошоци за штети)

	2021		2020	
	Бруто исплатени штети	Промени во бруто резервите за штети	Бруто исплатени штети	Промени во бруто резервите за штети
Незгода	51.726	(2.636)	53.975	27
Здравствено осигурување	1.890	47	1.300	-
Моторни возила	32.175	(2.338)	42.057	(375)
Воздухоплови	-	-	-	-
Пловни објекти	-	-	-	-
Карго	2.580	6.241	747	208
Имоти од пожар	46.262	19.431	34.806	88.453
Имоти останато	106.845	(16.072)	81.816	(54.309)
Одговорност од употреба на моторни возила	114.914	6.647	131.203	(18.319)
Одговорност од употреба на воздухоплови	-	-	-	-
Одговорност од употреба на пловни објекти	-	-	-	-
Општа одговорност	4.138	786	4.519	(392)
Кредити	-	-	-	-
Гаранции	-	-	-	(720)
Финансиски загуби	40	761	809	(180)
Туристичка помош	1.791	(478)	4.435	(559)
Штети од активно реосигурување	-	-	-	-
Вкупно	362.361	12.389	355.667	13.835
Намалување за приход од регреси	546	-	(36)	-
Бруто исплатени штети дел за реосигурување и промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување	(155.805)	-	(175.971)	-
Нето трошоци за штети	219.491	-	193.495	-

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

9. Настанати штети (нето трошоци за штети) - продолжува

Податоци за коефициент на штети - коефициент на трошоци и комбиниран коефициент

Класа на осигурување	2021 Коефициент			2020 Коефициент		
	Штети	Трошоци	Комбиниран	Штети	Трошоци	Комбиниран
Незгода	69%	39%	108%	63%	52%	115%
Здравство	47%	42%	89%	0%	14%	14%
Каско	47%	44%	92%	62%	48%	111%
Пловни објекти	0%	383%	383%	0%	50%	50%
Карго	50%	45%	94%	5%	50%	56%
Имоти пожар	26%	66%	93%	40%	87%	127%
Имоти останато	24%	56%	80%	3%	70%	73%
Авто одговорност	48%	85%	132%	42%	61%	103%
Одговорност пловни објекти	0%	50%	50%	0%	52%	52%
Општа одговорност	25%	69%	94%	22%	93%	115%
Кредити	(411%)	120%	(290%)	(179%)	(218%)	(397%)
Гаранции	0%	67%	67%	(18000%)	(50%)	(18050%)
Финансиска загуба	42%	22%	64%	(2%)	109%	107%
Туристичка помош	22%	72%	94%	63%	59%	122%
Вкупно	39%	61%	100%	34%	64%	99%

10. Нето трошоци за спроведување на осигурување

	2021	2020
Бруто полисирана провизија	130.841	161.237
Плати администрации	89.864	89.511
Плати агенти	52.965	53.372
Провизија за брокери	52.398	65.619
Амортизација	23.437	22.084
Потрошена топлотна и ел.енергија	14.149	12.291
Останати примања на вработени	10.857	8.593
Тековно и инвестиционо одржување	8.990	8.947
Маркетинг	7.097	7.970
Комунални трошоци	6.924	7.475
Трошоци за наем на деловен простор	1.791	2.776
Репрезентација	4.044	3.825
Промени во одложени трошоци за стекнување	(457)	(53.602)
Трошоци за услуги на физички лица	5.346	5.349
Поштенски трошоци	2.326	2.129
Мобилна телефонија и интернет	3.452	3.446
Обезбедување	4.585	4.800
Административни судски трошоци	1.820	1.845
Премија за осигурување	1.994	1.999
Консултантски услуги	4.989	6.716
Останати административни трошоци	16.280	12.039
Вкупно	443.691	428.421

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

11. Останати осигурително технички трошоци намалени за реосигурување

	2021	2020
Трошоци за исплата на штети за непознати и неосигурани возила	7.927	8.526
Правни такси	7.139	8.819
Противпожарен придонес	6.547	6.491
Придонес за здравство	2.483	2.325
Трошоци за супервизорски орган	7.308	7.091
Финансирање на Национално биро	2.493	2.711
Останато	6.520	(5.687)
Вкупно	40.417	30.276

12. Останати расходи вклучувајќи и вредносни усогласувања

	2021	2020
Вредносно усогласување на регресни побарувања	(1.662)	(743)
Вредносно усогласување на останати побарувања	(554)	467
Останати расходи	2.927	4.912
Вкупно	711	4.636

13. Данок на добивка

	2021	2020
Тековен данок/ признаен во биланс на успех	8.630	7.976
Вкупно	8.630	7.976

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

13. Данок на добивка (продолжува)

Усогласување со применетата даночна стапка

	%	2021	%	2020
Добивка пред оданочување		63.645		62.546
Загуба пред оданочување		-		-
Данок пресметан по даночна стапка	10.0%	6.365	10.0%	6.255
Расходи непризнаени за даночни цели	4.4%	2.805	3.5%	2.216
Намалување на даночната основица	0.8%	(540)	0.8%	(495)
Данок на добивка односно загуба	13.6%	8.630	12.8%	7.976

14. Вложувања во нематеријални средства

	Нематеријални средства
Набавна вредност	
На 1 јануари 2020	28.644
Зголемување	2.007
Намалување	-
На 31 декември 2020	30.651
На 1 јануари 2021	30.651
Зголемување	6.299
Намалување	-
На 31 декември 2021	36.950
Амортизација	
На 1 јануари 2020	20.600
Амортизација за годината	2.112
На 31 декември 2020	22.712
На 1 јануари 2021	22.712
Амортизација за годината	3.586
На 31 декември 2021	26.298
Сметководствена вредност	
На 31 декември 2020	7.939
На 31 декември 2021	10.652

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

15. Вложувања во недвижности – Градежни објекти

	2021	2020
Набавна вредност	789.534	786.941
Акумулирана амортизација	(377.691)	(359.131)
Нето книговодствена вредностна 1 Јануари	411.843	427.810
Почетна нето книговодствена вредност	411.843	427.810
Зголемување	4.843	7.656
Инвестиции во тек	3.351	-
Отуѓувања и отписи	(12.816)	(4.878)
Ефект од расходувања и оттуѓувања - акумулирана амортизација	5.438	1.451
Амортизација за годината	(19.745)	(20.196)
Крајна нето книговодствена вредност на 31 декември	392.914	411.843
Набавна вредност	784.913	789.534
Акумулирана амортизација	(391.998)	(377.691)
Нето книговодствена вредност на 31 декември	392.914	411.843

Процентата вредност на градежни објекти кој не служат за вршење на дејноста изнесува 567.812 илјади МКД (2020: 575.894 илјади МКД).

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

16. Материјални вложувања

	Градежни објекти	Инвестиции во тек градежи	Компјутери	Мебел и опрема	Моторни возила	Инвестиции во тек опрема	Останато	Вкупно
Набавна вредност на 1 Јануари 2020	510.915	182	33.321	75.600	12.842	920	2.608	636.388
Акумулирана амортизација	(264.454)	-	(28.022)	(61.253)	(8.813)	-	-	(362.542)
Нето книговодствена вредност 31 декември 2020	246.461	182	5.299	14.347	4.029	920	2.608	273.846
1 Јануари 2021	246.461	182	5.299	14.347	4.029	920	2.608	273.846
Зголемување	3.861	-	1.918	3.152	1.578	-	-	10.509
Пренос од инвестиции во тек	42	(42)	-	116	-	(116)	-	-
Корекција набавна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Расходувања и отуѓувања	-	-	(1.507)	(8.041)	(2.150)	-	-	(11.697)
Сегашна вредност на расходувано средство	-	-	-	-	(31)	-	-	(31)
Корекција акумулирана амортизација	-	-	-	-	-	-	-	-
Амортизација за годината	(12.793)	-	(2.312)	(2.789)	(1.955)	-	-	(19.849)
Нето книговодствена вредност на 31 декември 2021	237.571	140	4.905	14.826	3.621	804	2.608	264.475
Набавна вредност	514.817	140	33.732	70.827	12.270	804	2.608	635.199
Акумулирана амортизација	(277.247)	-	(28.827)	(56.001)	(8.649)	-	-	(370.725)
Нето книговодствена вредност на 31 декември 2021	237.570	140	4.905	14.826	3.621	804	2.608	264.475

Процентата вредност на градежните објекти кој служат за вршење на дејноста изнесува 358.690 илјади МКД (2020: 358.690 илјади МКД)

*Ставките компјутери, мебел и опрема, моторни возила и инвестиции во тек – опрема се претставени збирно во Билансот на состојба во ставката Опрема.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

17. Останати финансиски вложувања

	2021	2020
Депозити	610.935	678.302
Финансиски вложувања расположливи за продажба	587.140	456.903
Вкупно	1.198.075	1.135.205

На 31 декември 2021 година Друштвото има вложувања во депозити во домашни банки кои имаат рок на доспевање од 12 до 60 месеци (2020: од 12 до 60 месеци) и каматни стапки од 0.7% до 2.6% (2020: од 1.0% до 3.0%).

Должнички хартии од вредност расположливи за продажба

	2021	2020
Акции	93.344	67.087
Државни обврзници	493.796	389.816
Вкупно	587.140	456.903
Котирани	93.344	67.087
Некотирани	493.796	389.816
Вкупно	587.140	456.903

На 31 декември 2021 година Друштвото има финансиски вложувања расположливи за продажба во државни обврзници со рок на доспевање од 10 до 30 години (2020: од 2 до 30 години) и каматни стапки од 2% до 4.6% (2020: 2% до 4.6%).

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

18. Побарувања од непосредни работи на осигурување

	2021	2020
Побарувања од осигуреници	307.228	321.417
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	33.933	31.931
Вкупно	341.161	353.347
Исправка на вредност	(96.073)	(99.778)
Нето побарувања	245.088	253.569

Движење на исправката на вредност

	2021	2020
Состојба на 1 јануари	99.779	139.936
Дополнителна исправка на вредност	22.850	38.985
Ослободување на исправка на вредност	(13.163)	(50.914)
Отпис	(13.394)	(28.228)
Состојба на 31 декември	96.073	99.779

19. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување

	2021	2020
Побарувања по основ на регрес	25.791	27.461
Побарувања од Национално биро	13.369	12.771
Побарувања за дадени аванси	5.414	5.414
Побарувања по основ на услужно исплатени штети	2.763	4.546
Побарувања по основ на провизија од реосигурување	1.352	682
Побарувања по основ штети	17	21
Вкупно побарувања	48.706	50.895
Исправка на вредност	(31.965)	(33.281)
Нето вредност на побарувања	16.741	17.614

Движење на исправката на вредност

	2021	2020
Состојба на 1 јануари	33.281	33.997
Ослободување на исправка на вредност регреси	(1.670)	(743)
Ослободување на исправка на вредност ZK UG	(100)	(245)
Останато	(795)	271
Состојба на 31 декември	31.965	33.281

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

20. Побарувања по основ финансиски вложувања

	2021	2020
Побарувања од тргување со хартии од вредност	6.668	5.417
Побарување на закуп	1.001	2.745
Побарувања од камата	164	210
Вкупно	7.833	8.372
Исправка на вредност	(246)	(282)
Нето вредност на побарувања	7.587	8.090

21. Останати побарувања

	2021	2020
Побарувања од купувачи - останато	2.620	581
Побарувања од вработени	27	18
Останати побарувања	2.291	2.69
Вкупно	4.938	3.289
Исправка на вредност	(1.161)	(2.070)
Нето вредност на побарувања	3.776	1.219

Движење на исправката на вредност

	2021	2020
Состојба на 1 Јануари	2.070	2.704
Исправка на вредност	(909)	(634)
Отпис	-	-
Состојба на 31 Декември	1.161	2.070

22. Парични средства и останати парични еквиваленти

	2021	2020
Парични средства во благајна	40	41
Парични средства во банка		
- во денари	117.486	72.718
- во девизи	6.155	7.032
Вкупно	123.681	79.791

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

23. Технички резерви

	2021	2020
Бруто резерва за преносна премија	325.475	308.646
Резервации за настанати пријавени штети	221.580	215.639
Резервации за не настанати непријавени штети	135.206	135.944
Резерви за бонуси и попусти	10.138	3.029
Останати технички резерви	5.352	5.274
Бруто технички резерви	697.751	668.532

24. Останати обврски

	2021	2020
Примени аванси по основ осигурување	2.458	4.100
Провизии на агенти	11.601	9.570
Обврски за придонеси и членарини	1.873	1.841
Обврски кон Национално биро	0	10
Добавувачи за материјални вложувања	185	337
Добавувачи за обртни средства	2.249	3.162
Обврски спрема вработени	10.064	10.226
Придонеси и даноци по основ плата	4.176	4.548
Обврски кон ВИГ	1.254	3.075
Обврски задивиденда	6.341	6.367
Останати обврски	505	618
Вкупно	40.706	43.854

25. Пасивни временски разграничувања

	2021	2020
Пресметани обврски за реосигурување	81.955	72.314
Пресметани провизии	1.413	4.291
Обврски за противпожарен придонес	2.611	2.807
Останато	3.325	2.704
Пресметана бруто полисирана провизија	54.729	44.622
Вкупно	144.033	126.738

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

26. Капитал и резерви

Акционерски капитал

Во број на акции	2021	2020
На 1 јануари - целосно платени	717.462	717.462
Издадени во текот на годината	-	-
На 31 декември - целосно платени	<u>717.462</u>	<u>717.462</u>

На 31 декември 2021 година акционерскиот капитал се состои од 717.462 обични акции со номинална вредност од ЕУР 20.084 по акција (2020: 717.462 обични акции со номинална вредност од ЕУР 20.084 по акција). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната односно ликвидационата маса.

Основната главнина на друштвото се утврди на вкупен износ од 14.409.506.8 евра (717.462 акции по 20.084 евра) според среден курс на Народна банка на РМ на ден 30.04.2013 година (1 Евро од 61.6475 денари). Пријавата за упис на основна главнина во Централниот регистар беше одобрена на 26.08.2013.

Акционерската структура на 31.12.2021 на Друштвото е:

	% од акциите со право на глас
Виена Иншуренс Груп (Vienna Insurance Grup VIG)	94.26%
Останати правни и физички лица	5.74%

Дивиденди

Надзорниот одбор на Друштвото, согласно утврдениот закон согласно законските прописи и препораките на Агенцијата за супервизија на осигурување за 2021 година (Седница на Совет на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување, одржана на 10 март 2022 година), на 5 април 2022 година предложи решение за распределба на добивката, од која 1/3 за резерви на сигурност, а останатата добивка да се пренесе како нераспределена добивка за наредната година.

Исто така, со истата одлука, Надзорниот одбор на Собранието на акционери му предложи исплата на дивиденда за 2019 и 2020 година во износ од 71.746 илјади денари.

27. Вонбилансна евиденција - пасива

Согласно усвоеното Упатство за евидентирање на работењето помеѓу Националното биро и осигурителните друштва во 2012 година Друштвото вонбилансно евидентира резервација за пријавени штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила. Во 2021 година Друштвото продолжи со политиката на вонбилансна евиденција на резервација за пријавени штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила. На 31.12.2021 износот на резервирани штети изнесува МКД 12.080 илјади и МКД 18.066 илјади гаранции (2020: износот на резервирани штети изнесува МКД 46.423 илјади и МКД 22.324 илјади гаранции).

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

28. Трансакции со поврзани лица

Матично и основно матично друштво

Друштвото е во доминантна сопственост на Виена Иншуренс Груп (Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe) кое е и основно матично претпријатие.

Трансакции со Матичното друштво

На крајот на 31.12.2021 година, салдата од трансакциите со матичното друштво беа следните:

Побарувања	2021	2020
Побарувања по основ на учество во надомест на штети од реосигурување	270	4.345
Побарувања по основ на провизија од реосигурување	1.053	416
Обврски		
Обврски по основ на премија за реосигурување	9.587	4.691
Обврски по основ на премија за реосигурување – депозитна премија	72.500	67.474
Останати обврски	785	500
ВИГ услуги	1.260	-
Резерви		
Резерва за пренесена премија – дел зареосигурување	5.400	228
Резерва за штети – дел за реосигурување	75.430	70.299
Трошоци и приходи		
Бруто полисирана премија предадена на реосигурителите	136.625	110.702
Промена во резерва за пренесена премија – дел зареосигурување	6.947	18.775
Приходи од провизии и надомести по основ на реосигурување	48.158	52.923
Бруто исплатени штети - дел за реосигурителите	55.461	65.737
Промена во резерва за штети – дел зареосигурување	5.497	(8.363)
Трошоци за камати по депозитна премија	1.837	1.975

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

28. Трансакции со поврзани лица (продолжение)

Трансакции со останати поврзани страни

Трансакциите со 31.12.2021 со останатите поврзани друштва во Групацијата се дадени како што следи:

	2021	2020
Побарувања		
Побарувања по основ на учество во надомест на штети од реосигурување	-	-
Побарувања по основ на провизија од реосигурување	194	169
Обврски		
Обврски по основ на премија за реосигурување	7.836	40.517
Обврски по основ на премија за реосигурување – депозитна премија	3.707	-
Останати обврски	-	-
ВИГ услуги	-	-
Резерви		
Резерва за пренесена премија – дел зареосигурување	17.208	10.882
Резерва за штети – дел за реосигурување	116.748	107.876
Трошоци и приходи		
Бруто полисирана премија предадена на реосигурителите	139.030	186.313
Промена во резерва за пренесена премија – дел зареосигурување	6.095	1.885
Приходи од провизии и надомести по основ на реосигурување	62.179	59.291
Бруто исплатени штети - дел за реосигурителите	85.975	52.945
Промена во резерва за штети – дел зареосигурување	8.872	65.652

Поврзани страни на кој матична компанија е Виена Иншуренс Груп (Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe)

Винер животно осигурување (Winner Life)

	2021	2020
Побарувања	555	-
Приходи	2.131	1.686

Сигма Интералбаниан ВИГ (Sigma InterAlbanian VIG)

	2021	2020
Побарувања	2.619	581
Приходи	6.230	6.803

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести по сите основи на членовите на Надзорниот одбор. Управниот одбор и Раководниот тим на Друштвото вклучени во Административни трошоци се како што следува:

	2021	2020
Вкупни надомести	41.444	40.740
	<u>41.444</u>	<u>40.740</u>

29. Превземен и потенцијални обврски

До датумот на изготвување на финансиските извештаи Друштвото нема превземено обврски.

Судски спорови

Во рамките на тековните активности постои можност да се добијат тужби против Друштвото. Врз основа на сопствени проценки како и интерни и екстерни консултанти раководството на Друштвото смета дека тужбите нема да предизвикаат материјални загуби и според тоа не е направена резервација во овие финансиски извештаи. Судските спорови настануваат најчесто во случај кога тужителот не е задоволен од проценката на штетата дадена од Друштвото. Менаџментот врши проценка на штетите користејќи внатрешна и надворешна експертиза вклучително и правно мислење. Менаџментот верува дека проценките се соодветни но сепак потврдува дека крајната разрешница може да има повисок/понизок износ од направената проценка. Со 31.12.2021 резервацијата за судски спорови беше евидентирана во делот за Резерви за настанати пријавени штети во износ од МКД 28.640 илјади. Периодот за решавање на овие спорови е неизвесен. Судските спорови се однесуваат воглавно на штети во делот на авто одговорност и незгода.

30. Последователни настани

На 10 Март 2022 година, врз основа на проценка на ризиците поврзани со тековното економско опкружување и можните ефекти врз работењето, односно ликвидноста, солвентноста и адекватноста на капиталот на друштвата за осигурување, Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување препорача до Осигурителните друштва да се воздржат од распределба и исплата на дивиденда од добивката остварена во 2021 година, односно да ја распределат за зголемување на резервите на сигурност и другите резерви на Друштвото. Исто така, се нагласува дека препораката не се однесува на распределба и исплата на дивиденда од добивка остварена во 2019 и 2020 година.

По датумот на Извештајот за финансиската состојба не се случиле други материјални настани кои треба да бидат обелоденети во финансиските извештаи.